

Bruxelles, 1. listopada 2018.
(OR. en)

12536/18

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0359(COD)**

JUSTCIV 226
EJUSTICE 126
ECOFIN 852
COMPET 630
EMPL 441
SOC 567
CODEC 1545

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	12334/18 + COR 1, WK 11168/2018
Br. dok. Kom.:	14875/16
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o okvirima za preventivno restrukturiranje, pružanju druge prilike i mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka restrukturiranja, postupaka u slučaju nesolventnosti i postupaka razrješenja te izmjeni Direktive 2012/30/EU – opći pristup

I. UVOD

Komisija je dopisom od 23. studenoga 2016. Vijeću i Europskom parlamentu prosljedila Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o okvirima za preventivno restrukturiranje, pružanju druge prilike i mjerama za povećanje učinkovitosti restrukturiranja i postupaka u pogledu nesolventnosti i razrješenja te izmjeni Direktive 2012/30/EU („predložena direktiva o nesolventnosti”).

Prijedlog se temelji na člancima 53. i 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i na njega se stoga primjenjuje redovni zakonodavni postupak.

Prijedlog je ključan doprinos u okviru plana za uniju tržišta kapitala i strategije jedinstvenog tržišta. Cilj prijedloga jest smanjenje najvažnijih prepreka slobodnom protoku kapitala koje proizlaze iz razlika u okvirima za restrukturiranje i nesolventnost država članica te osiguravanje pristupa učinkovitim postupcima preventivnog restrukturiranja i druge prilike održivim društvima i poduzetnicima u financijskim poteškoćama, uz istodobnu zaštitu legitimnih interesa vjerovnika.

U kontekstu rada Komisije u području bankovne unije, prijedlogom se ujedno nastoji doprinijeti sprečavanju akumulacije loših kredita.

Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) je na sastanku 4. i 5. lipnja 2018. već postiglo dogovor o općem pristupu kojim su obuhvaćene glava III. (razrješenje od duga i zabrana), glava IV. (mjere za povećanje učinkovitosti postupaka u vezi s restrukturiranjem, nesolventnosti i razrješenjem od duga) i glava V. (praćenje postupaka u vezi s restrukturiranjem, nesolventnosti i razrješenjem od duga) te povezane definicije i uvodne izjave.

Tijekom intenzivnih rasprava na tehničkoj razini i nadovezujući se na ishode rasprava o politikama u Vijeću u lipnju 2017. (9316/17) i prosincu 2017. (15201/17), austrijsko predsjedništvo usredotočilo se na traženje pravoga kompromisa u vezi s glavom I. (opće odredbe), glavom II. (okviri za preventivno restrukturiranje) i glavom VI. (završne odredbe).

Nakon sastanaka Radne skupine za građansko pravo (nesolventnost) u lipnju, srpnju i rujnu 2018. predsjedništvo smatra da se opći pristup može postići u vezi s cjelokupnim revidiranim tekstem predložene Direktive, uključujući uvodne izjave.

Coreper II je na sastanku održanome 26. rujna 2018. potvrdio kompromisni tekst u Prilogu ovome dokumentu.

Odbor za pravna pitanja (JURI) Europskoga parlamenta glasovao je o svojem izvješću o ovome predmetu u srpnju 2018. Izvješće je na plenarnoj sjednici u rujnu 2018. potvrdio Europski parlament, što znači da međuinstitucijski pregovori mogu započeti čim Vijeće usvoji svoje stajalište.

II. ODREĐENI ELEMENTI KOMPROMISA

a. Pristup okvirima za preventivno restrukturiranje

Države članice općenito su se od samog početka pregovora složile s načelom da bi dužnici za koje je vjerojatnost nesolventnosti izvjesna trebali imati pristup okviru za preventivno restrukturiranje kako bi imali mogućnost spriječiti nesolventnost i osigurati svoju održivost. Međutim, niz država članica izrazilo je zabrinutost da bi se dopuštanjem pristupa okviru dužnicima koji nemaju realne mogućnosti za održivost uzrokovala nepotrebna kašnjenja u pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti te bi došlo do rizika od smanjenja vrijednosti imovine. Kompromisnim tekstom stoga se tim državama članicama omogućuje da pod određenim uvjetima uvedu ispitivanje održivosti. To ispitivanje međutim nije obavezno, već se drugim državama članicama koje žele osigurati lakši pristup postupku daje mogućnost da to učine.

Neke države članice također su željele dati taj okvir na raspolaganje vjerovnicima, na njihov zahtjev. Kompromisnim tekstom stoga im se pruža mogućnost da to učine, ali na dobrovoljnoj osnovi.

b. Obvezno imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti

Države članice suglasne su da bi postupak preventivnog restrukturiranja trebao biti postupak u kojem će dužnik voditi poslovanje, što znači da bi dužnik trebao zadržati barem djelomičnu kontrolu nad imovinom i svakodnevnim operacijama. U skladu s tim načelom, prijedlogom Komisije predviđeno je da imenovanje upravitelja u području restrukturiranja ne bi trebalo biti obvezno u svim slučajevima. Neke su države članice izrazile zabrinutost u pogledu ograničene fleksibilnosti za nacionalno pravo u prijedlogu Komisije. Smatrale su da se postojanjem takvog upravitelja može povećati učinkovitost postupka i osigurati da su interesi svih strana uzeti u obzir. Komisija je smatrala, međutim, da obvezno imenovanje upravitelja u svim slučajevima dovodi do većih troškova i opterećenja u pogledu postupka te se time dužniku smanjuje jednostavan pristup postupku.

Kompromisom se stoga utvrđuje opće načelo da se o imenovanju takvog upravitelja odlučuje na pojedinačnoj osnovi, osim u određenim slučajevima u kojima se nacionalnim pravom može zahtijevati takvo obvezno imenovanje. U uvodnim izjavama navodi se popis primjera u kojima se nacionalnim pravom može zahtijevati obvezno imenovanje.

c. Odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe

Države članice razilazile su se u stajalištima u pogledu trajanja odgode pojedinačnih postupaka ovrhe. Dok su neke države članice htjele uvesti kratkotrajnu odgodu kako bi se uzeli u obzir interesi vjerovnika, druge države članice prednost su davale duljoj odgodi ili odgodi na neodređeno vrijeme kako bi se dužniku dalo dostatno prostora za djelovanje da bi osmislio plan restrukturiranja, posebice u složenijim slučajevima. Kompromisom je predviđeno maksimalno razdoblje odgode od najviše četiri mjeseca koje pravosudno ili upravno tijelo može produljiti na najviše 12 mjeseci. Kada se nacionalnim pravom od dužnika zahtijeva da plan podnese na potvrdu pravosudnom ili upravnom tijelu u roku od osam mjeseci, odgoda bi se mogla produljiti na razdoblje koje je potrebno da sud donese odluku o planu restrukturiranja. S obzirom na to da su to krajnji rokovi, državama članicama je naravno dopušteno da uvedu kraću odgodu.

Slična razlika u procjeni interesâ dužnika ili vjerovnika također je postojala u odnosu na mogućnost suda da ukine odgodu. Dok su neke države članice izrazile bojazan da bi se takvom mogućnošću dužniku smanjio prostor za djelovanje s obzirom da uvijek postoji prijetnja da se odgoda može ukinuti, druge države članice smatrale su da je takva mogućnost potrebna radi zaštite interesa vjerovnika. Kompromisom se stoga uključuje mogućnost ukidanja odgode ako se njome više ne ispunjavaju ciljevi ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, ako su time vjerovnici nepravredno oštećeni, ali se državama članicama omogućuje da uvedu minimalno razdoblje tijekom kojega se odgoda ne može ukinuti. Državama članicama ujedno je dopušteno da ograniče mogućnost zahtijevanja ukidanja odgode na slučaj kada vjerovnici nisu dobili mogućnost da ih se sasluša (npr. ako je odgoda automatska).

d. Formiranje kategorija

Prijedlogom Komisije uveo se zahtjev da se vjerovnike stavi u različite kategorije za potrebe glasovanja, u skladu s njihovim zajedničkim interesom. Neke države članice, međutim, nisu bile upoznate s tim sustavom i smatrale su da to može biti opterećujuće, skupo i, u mnogim slučajevima, nepotrebno. To se posebice odnosi na slučajeve u kojima je dužnik mikropoduzeće te malo ili srednje poduzeće na osnovi njegove jednostavne strukture kapitala i ograničena broja vjerovnika. Kompromisom se stoga predviđa mogućnost da države članice mikropoduzećima te malim ili srednjim poduzećima dopuste da odluče zahvaćene strane ne tretirati u zasebnim kategorijama.

e. Nadglasavanje među kategorijama

Mehanizam nadglasavanja među kategorijama bio je novost nizu država članica i izazvao je određene zabrinutosti. Dva su aspekta posebice bila problematična za znatan broj država članica:

- prijedlogom se od država članica zahtijevalo da procjene dužnika kako bi se utvrdilo koje kategorije vjerovnika će biti „bez intrinzične vrijednosti” te, stoga, u nemogućnosti da provedu plan uz njihovu potporu pri glasovanju u okviru nadglasavanja među kategorijama;
- prijedlogom je uvedeno pravilo apsolutnog prioriteta, u skladu s čime nesuglasna kategorija vjerovnika mora biti u potpunosti namirena da bi niža kategorija mogla primiti bilo koju distribuciju ili zadržati bilo kakav interes prema planu.

Određene države članice smatrale su da će se tim zahtjevima povećati opterećenje i troškovi postupka te da će preventivno restrukturiranje postati ograničenije, ako ne i nemoguće. Europska komisija naglasila je da će procjena biti potrebna samo ako vjerovnik na sudu ospori primjenu mehanizma nadglasavanja među kategorijama.

Kompromisnim tekstom nastoji se riješiti prvi problem uvođenjem alternativnog rješenja s pomoću kojega države članice mogu izbjeći zahtjev da samo kategorije vjerovnika „s intrinzičnom vrijednošću” mogu provoditi plan, odnosno kada većina kategorija vjerovnika glasuje u korist plana čija je barem jedna kategorija osigurana kategorija vjerovnika ili kategorija nadređena u odnosu na uobičajene neosigurane vjerovnike.

Drugi problem je u kompromisnom tekstu riješen pružanjem alternativnog rješenja državama članicama, odnosno uvođenja drukčijeg referentnog mjerila, tj. „pravila relativnoga prioriteta”, kako bi se zaštitile nesuglasne kategorije vjerovnika upotrebom mehanizma nadglasavanja među kategorijama. Tim se rješenjem zahtijeva da se nesuglasna kategorija koja glasuje tretira barem jednako povoljno kao i bilo koja druga kategorija koja je jednako rangirana, ako bi se primijenilo normalno rangiranje likvidacijskih prioriteta, i povoljnije nego bilo koja njoj podređena kategorija. Time se državama članicama daje više fleksibilnosti u provedbi tog pravila.

Iako su neke države članice smatrale da ta rješenja nisu dostatno fleksibilna, velika većina se složila s preloženim pristupom.

III. ZAKLJUČAK

Elementi ovog kompromisnoga teksta trebaju se smatrati paketom čiji je cilj uspostava dobro uravnoteženog sustava kojim se uzimaju u obzir interesi dužnika, vjerovnikâ i drugih zainteresiranih strana. Iako se kompromisnim tekstom usklađuju neka vrlo važna načela, državama članicama ostavlja se dovoljno fleksibilnosti da izaberu pristup za provedbu tih načela.

Vodeći računa o važnosti održavanja te ravnoteže, Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) se poziva da na sastanku 11. i 12. listopada 2018.:

- (a) potvrdi opći pristup o kompromisnom tekstu kako je naveden u Prilogu ovome dokumentu;
- (b) da se usuglasi da će taj tekst predstavljati temelj za pregovore s Europskim parlamentom.

2016/0359 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o okvirima za preventivno restrukturiranje, razrješenju od duga i zabrani te mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga te izmjeni Direktive (EU) 2017/1132

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 53. i 114.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,
uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

- (1) Cilj je ove Direktive uklanjanje prepreka za ostvarivanje temeljnih sloboda poput slobodnog kretanja kapitala i slobode poslovnog nastana, koje proizlaze iz razlika u nacionalnim zakonima i postupcima preventivnog restrukturiranja, nesolventnosti te **razrješenja od duga i zabrane**. Direktiva je usmjerena na uklanjanje takvih prepreka osiguravanjem da održiva poduzeća u financijskim poteškoćama imaju pristup učinkovitim nacionalnim okvirima za preventivno restrukturiranje koji im omogućavaju nastavak rada; da pošteni **nesolventni ili** prezaduženi poduzetnici dobiju drugu priliku nakon potpunog razrješenja od duga nakon razumnog vremenskog razdoblja; i da se poboljša učinkovitost postupaka restrukturiranja, nesolventnosti i razrješenja posebno u pogledu njihova kraćeg trajanja.
- (2) Restrukturiranje bi trebalo omogućiti **dužnicima** u financijskim poteškoćama nastavak poslovanja u cijelosti ili djelomično promjenom sastava, uvjeta ili strukture imovine i odgovornosti ili njihove strukture kapitala, među ostalim prodajom imovine ili dijelova poslovanja, **kao i putem operativnih promjena. Osim ako je u nacionalnom pravu drukčije propisano, operativne promjene, poput raskida ili izmjene ugovorâ ili prodaje ili drugih raspolaganja imovinom, trebale bi biti usklađene s općim zahtjevima koji su predviđeni nacionalnim pravom za takve mjere, a posebno pravilima građanskog i radnog prava. Svakom pretvorbom duga u vlasnički udio trebale bi se poštovati zaštitne mjere predviđene nacionalnim pravom.** Okvirima za preventivno restrukturiranje trebalo bi se prije svega **dužnicima** omogućiti restrukturiranje u ranoj fazi i izbjegavanje njihove nesolventnosti. Tim bi se okvirima trebala maksimalno povećati ukupna vrijednost vjerovnicima, vlasnicima i gospodarstvu u cjelini te bi se trebao spriječiti nepotreban gubitak radnih mjesta i gubici znanja i vještina. Time bi se trebalo izbjeći i nagomilavanje loših kredita. U procesu restrukturiranja prava svih uključenih strana trebala bi se zaštititi **na uravnotežen način**. Istodobno bi neodrživa poduzeća koja nemaju mogućnost opstanka trebalo likvidirati što je prije moguće. **Ako dužnik u financijskim poteškoćama nije gospodarski održiv ili ako se gospodarska održivost ne može lako ponovno uspostaviti, naponi restrukturiranja mogli bi dovesti do ubrzanja i akumulacije gubitaka na štetu vjerovnika, zaposlenih i drugih dionika, kao i gospodarstva u cjelini.**

- (3) Među državama članicama postoje razlike kad je riječ o rasponu postupaka koji su dostupni dužnicima u financijskim poteškoćama radi restrukturiranja njihova poslovanja. Neke države članice imaju ograničen raspon postupaka, što znači da se poduzeća mogu restrukturirati samo u relativno kasnoj fazi, u okviru postupaka u slučaju nesolventnosti. U drugim državama članicama restrukturiranje je moguće u ranijoj fazi, ali dostupni postupci nisu toliko učinkoviti koliko bi mogli biti ili su vrlo formalni, čime se ograničava uporaba izvansudskih procesa. Jednako tako, nacionalni propisi koji poduzetnicima omogućuju drugu priliku, posebno odobravajući im razrješenje od obveze vraćanja dugova nastalih za vrijeme poslovanja, variraju među državama članicama u pogledu trajanja razdoblja davanja razrješnice i uvjeta za davanje takvog razrješenja.
- (4) U brojnim državama članicama za odlazak u stečaj treba više od tri godine, ali pošteni poduzetnici mogu razriješiti dugove i započeti iznova. Nedovoljni okviri **razrješenja od duga i zabrane** imaju za posljedicu to da se poduzetnici moraju preseliti u drugu jurisdikciju kako bi im se omogućio novi početak u razumnom vremenskom roku, uz znatne dodatne troškove i za vjerovnike i za same dužnike. Dugotrajne naredbe o zabrani koje često prate postupak koji vodi do razrješenja stvaraju prepreke slobodi pokretanja poduzetničke aktivnosti i samozapošljavanju.
- (5) Prekomjerno trajanje postupaka restrukturiranja, nesolventnosti i druge prilike u nekim državama članicama važan je faktor koji pokreće niske stope povrata i odvraća ulagače od poslovanja u nadležnosti u kojima postoji opasnost od predugog trajanja postupaka.
- (6) Sve se te razlike znače dodatne troškove za ulagače pri procjeni rizika dužnika koji ulaze u financijske poteškoće u jednoj ili više država članica i troškove restrukturiranja društava koja imaju poslovni nastan, vjerovnike ili imovinu u ostalim državama članicama, što je najvjerojatnije slučaj restrukturiranja međunarodnih grupa društava. Brojni ulagači navode nesigurnost po pitanju propisa o nesolventnosti ili rizik od dugih ili složenih postupaka u slučaju nesolventnosti u drugim zemljama kao glavni razlog zbog kojih se ne ulaže ili stupa u poslovni odnos izvan vlastite zemlje.

- (7) Te razlike dovode do nejednakih uvjeta za pristup kreditima i nejednakih stopa povrata u državama članicama. Viši stupanj usklađenosti u području restrukturiranja, nesolventnosti i **razrješenja od duga i zabrane** stoga je neophodan za dobro funkcioniranje jedinstvenoga tržišta općenito, a posebno za uniju tržišta kapitala.
- (8) Trebali bi se ukloniti i troškovi dodatne procjene rizika i prekograničnog izvršenja koje snose vjerovnici prezaduženih poduzetnika koji se presele u drugu državu članicu da bi dobili **razrješenje od duga** u puno kraćem vremenskom roku. Usto bi se trebali smanjiti i dodatni troškovi za poduzetnike koji proizlaze iz potrebe za preseljenjem u drugu državu članicu da bi imali koristi od **razrješenja od duga**. Nadalje, prepreke koje proizlaze iz dugotrajnih naredbi o zabrani povezane s prezaduženošću poduzetnika guše poduzetništvo.
- (9) Prepreke ostvarivanju temeljnih sloboda nisu ograničene samo na prekogranične situacije. Međusobno sve povezanije jedinstveno tržište na kojem se roba, usluge, kapital i radnici slobodno kreću uz sve jaču digitalnu dimenziju znači da je jako malo društava isključivo nacionalno uzmu li se u obzir svi relevantni elementi, poput njihove baze klijenata, lanca opskrbe, područja djelatnosti, ulagača i baze kapitala. Čak i potpuno nacionalne nesolventnosti mogu imati učinak na funkcioniranje jedinstvenog tržišta putem takozvanog domino efekta nesolventnosti, pri čemu nesolventnost **dužnika** može potaknuti daljnje nesolventnosti u lancu opskrbe.

- (10) Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća³ bavi se pitanjima nadležnosti, prepoznavanja i izvršenja, mjerodavnog prava i suradnje u prekograničnim postupcima u slučaju nesolventnosti, kao i međusobnom povezanošću registara nesolventnosti. Njezino područje primjene obuhvaća preventivne postupke kojima se promovira spašavanje gospodarski održivih dužnika kao i postupke kojima se daje druga prilika poduzetnicima. Međutim, Uredba (EU) 2015/848 ne bavi se odstupanjima između tih postupaka u nacionalnom pravu. Nadalje instrumenti ograničeni samo na prekogranične nesolventnosti ne bi uklonili sve prepreke slobodnog kretanja niti bi ulagačima bilo izvedivo da unaprijed odrede prirodu prekograničnih ili domaćih budućih potencijalnih financijskih poteškoća dužnika. Stoga postoji potreba za nadilaženjem pitanja pravosudne suradnje i utemeljenjem stvarnih minimalnih standarda **za postupke preventivnog restrukturiranja kao i za postupke koji vode do razrješenja od duga za poduzetnike.**
- (10a) **Ova Direktiva ne bi trebala imati učinka na područje primjene Uredbe (EU) 2015/848. Cilj Direktive jest da bude u potpunosti usklađena s Uredbom (EU) 2015/848 i da je dopunjuje, tako što od država članica zahtijeva da uspostave postupke preventivnog restrukturiranja koji su u skladu s određenim minimalnim načelima učinkovitosti. Njome se ne mijenja pristup iz Uredbe (EU) 2015/848 kojim se državama članicama omogućuje da zadrže ili uvedu postupke kojima se ne ispunjava uvjet objave za prepoznavanje i obavješćivanje u skladu s Prilogom A Uredbi (EU) 2015/848. Iako se Direktivom ne zahtijeva da se postupcima obuhvaćenima njezinim područjem primjene ispunjavaju svi uvjeti za obavješćivanje u skladu s Prilogom A Uredbi (EU) 2015/848, cilj joj je olakšati prekogranično priznavanje i izvršenje postupaka koji spadaju u njezino područje primjene.**

³ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti, (SL L 141, 5.6.2015, str. 19.).

- (11) Nužno je smanjiti troškove restrukturiranja i za dužnike i za vjerovnike. Stoga bi se trebale smanjiti razlike koje otežavaju rano restrukturiranje održivih **dužnika** u financijskim teškoćama i mogućnost **razrješenja od duga** za poštene poduzetnike. To bi trebalo dovesti do veće transparentnosti, pravne sigurnosti i predvidljivosti u Uniji. Time bi se ujedno trebali povećati povrati svih vrsta vjerovnika i ulagača te potaknuti prekogranična ulaganja. Većom bi se usklađenošću također trebalo olakšati restrukturiranje grupa trgovačkih društava, bez obzira gdje se njihovi članovi u Uniji nalaze.
- (12) Uklanjanje prepreka učinkovitim restrukturiranjem održivih **dužnika** u financijskim poteškoćama doprinijelo bi smanjenju gubitka radnih mjesta, gubicima za vjerovnike u lancu nabave, očuvanju znanja i iskustva i vještina te bi tako doprinijelo gospodarstvu u cjelini. Olakšavanjem **razrješenja od duga** za poduzetnike izbjegava se njihovo isključenje s tržišta rada te im se omogućuje ponovno pokretanje poduzetničkih djelatnosti, uz usvajanje pouka iz prošlih iskustava. U konačnici, smanjenje trajanja postupaka restrukturiranja dovelo bi do većih stopa povrata za vjerovnike jer bi protjecanjem vremena došlo samo do daljnjih gubitaka vrijednosti **dužnika**. Povrh toga, učinkovitijim bi se okvirima za postupanje u slučaju nesolventnosti omogućila preciznija procjena rizika kod odluka o uzajmljivanju i pozajmljivanju i olakšala prilagodba **nesolventnih ili prezaduženih dužnika**, čime bi se smanjili gospodarski i socijalni troškovi povezani s postupkom smanjenja njihovih zaduženja. **Ovom Direktivom državama članicama predviđa se fleksibilnost da primjenjuju ta zajednička načela, istodobno poštujući nacionalne pravne sustave. Države članice mogu zadržati ili uvesti u svoje nacionalne pravne sustave druge okvire za preventivno restrukturiranje.**

- (13) Posebno bi **mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća** trebala imati koristi od usklađenijeg pristupa na razini Unije jer ne posjeduju nužne resurse da bi se nosila s visokim troškovima restrukturiranja i da bi se koristila učinkovitijim postupcima restrukturiranja u nekim državama članicama. **Pri definiranju mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća, države članice mogle bi uzeti u obzir Direktivu 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ ili Preporuku Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća.** S obzirom na to da **mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća** često nemaju sredstva za usluge profesionalnog savjetovanja, a posebno kada se suočavaju s financijskim poteškoćama, trebalo bi uvesti alate ranog upozoravanja kako bi se dužnike upozorilo na hitno djelovanje. **Države članice mogle bi same razviti takve alate ili to prepustiti privatnom sektoru, pod uvjetom da se cilj ispuni.** Da bi se tim **dužnicima** pomoglo da se restrukturiraju uz niske troškove, na nacionalnoj razini trebalo bi sastaviti i staviti na raspolaganje na internetu i **sveobuhvatne kontrolne popise za planove restrukturiranja, prilagođene potrebama mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća.** (...)

- (14) Iz područja primjene Direktive primjereno je isključiti dužnike koji su društva za osiguranje i društva za reosiguranje kako su definirana u članku 13. točkama 1. i 4. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴, kreditne institucije kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EZ) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, investicijska društva i subjekti za zajednička ulaganja kako su definirani u članku 4. stavku 1. točkama 2. i 7. Uredbe (EZ) br. 575/2013, središnje druge ugovorne strane kako je određeno točkom 1. članka 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća⁶, središnji depozitoriji vrijednosnih papira kako su definirani u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) 909/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća⁷ i ostale financijske institucije i subjekti navedeni u članku 1. stavku 1. prvom podstavku Direktive 2014/59/EU Europskog Parlamenta i Vijeća⁸. Oni su podložni posebnim aranžmanima i nacionalna nadzorna tijela i **sanacijska tijela imaju širok opseg ovlasti interveniranja. Također bi moglo biti prikladno isključiti druge financijske subjekte koji pružaju financijske usluge koje su podložne posebnim aranžmanima u skladu s kojima nacionalna nadzorna ili sanacijska tijela imaju širok opseg ovlasti interveniranja usporediv s već spomenutim. Iz sličnih razloga također je prikladno iz područja primjene ove Direktive isključiti javna tijela u skladu s nacionalnim pravom. Države članice također bi mogle ograničiti pristup okvirima za preventivno restrukturiranje na pravne osobe. U državama članicama koje imaju različite pravne sustave, u kojima ista vrsta subjekta ima različit pravni status u tim pravnim sustavima, mogao bi se primijeniti jedinstven režim na sve te vrste subjekata.**

⁴ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

⁵ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁶ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁷ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni Direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

⁸ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

- (15) Prezaduženost potrošača pitanje je od velike gospodarske i društvene važnosti te je usko povezano sa smanjenjem viška duga. Nadalje, često nije moguće uočiti jasnu razliku između potrošačkih i poslovnih dugova poduzetnika. Režim druge prilike za poduzetnike ne bi bio učinkovit ako bi poduzetnici za razrješenje poslovnih osobnih dugova i neposlovnih osobnih dugova morali proći zasebne postupke s različitim uvjetima pristupa i razdobljima davanja razrješnice. Iz tih razloga, iako ova Direktiva ne uključuje obvezujuća pravila za prezaduženost potrošača, države članice **ujedno** mogu primijeniti odredbe razrješenja i na potrošače.
- (16) Što prije dužnik može otkriti svoje financijske poteškoće i poduzeti odgovarajuće radnje, to je veća vjerojatnost izbjegavanja neminovne nesolventnosti ili, u slučaju poslovanja čija je održivost trajno narušena, uređenijeg i učinkovitijeg procesa likvidacije. Stoga bi bilo potrebno osigurati jasne, **ažurirane, sažete** informacije **prilagođene korisnicima** o dostupnim postupcima preventivnog restrukturiranja, kao i **jedan** alat ranog upozoravanja **ili više njih**, kako bi se dužnike koji počinju imati financijske probleme potaknulo na ranu intervenciju. Mogući mehanizmi ranog upozoravanja **mogli bi** obuhvaćati **mehanizme upozoravanja kada dužnik nije izvršio određenu vrstu plaćanja ili usluge savjetovanja od strane javnih ili privatnih organizacija (...)**. Uz to, treće strane s relevantnim informacijama kao što su računovođe, porezna tijela i tijela nadležna za socijalno osiguranje moglo bi se potaknuti (...) nacionalnim pravom da upozore **dužnika** kada uoče negativno kretanje. **Države članice mogle bi prilagoditi alate ranog upozoravanja, ovisno o veličini poduzeća i mogle bi utvrditi posebne odredbe za rano upozoravanje velikih poduzeća i grupa, uzimajući u obzir njihove posebnosti. Ovom se Direktivom ne uvodi odgovornost za države članice za moguće štete nastale putem mehanizama restrukturiranja koji su pokrenuti takvim alatima ranog upozoravanja.**

- (17) Okvir za restrukturiranje trebao bi biti dostupan dužnicima, **uključujući pravne subjekte, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, fizičke osobe i grupacije trgovačkih društava**, da bi se omogućilo rješavanje njihovih financijskih poteškoća u ranoj fazi kada se čini da je vjerojatno da se njihova nesolventnost može spriječiti i osigurati nastavak njihova poslovanja. Okvir restrukturiranja trebao bi biti dostupan prije nego što dužnik postane nesolventan prema nacionalnom pravu, odnosno prije nego što dužnik ispuni uvjete **u skladu s nacionalnim pravom** za pokretanje kolektivnoga postupka u slučaju nesolventnosti koji normalno obuhvaća potpuno smanjenje investicija dužnika i imenovanje likvidatora. (...) Da bi se izbjegli svi potencijalni rizici zlouporabe postupka, financijske poteškoće dužnika trebale bi odražavati mogućnost izvjesne nesolventnosti, a planom restrukturiranja trebala bi se moći spriječiti nesolventnost dužnika i osigurati održivost poslovanja. **Države članice mogle bi odrediti jesu li potraživanja koja dospijevaju ili koja su nastala nakon što je postupak primijenjen ili pokrenut uključena u mjere preventivnog restrukturiranja ili odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe. Države članice imaju slobodu odlučiti o tome ima li odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe učinka na interese na potraživanja.**
- (17a) **Države članice mogle bi uvesti ispitivanje održivosti kao uvjet za pristup postupku restrukturiranja koji je predviđen u ovoj Direktivi. Takvo ispitivanje treba provesti a da se ne nanese šteta dužnikovoj imovini, što bi značilo, među ostalim, da je privremena odgoda provedbe ovrhe odobrena ili da se ocjena provodi bez nepotrebne odgode. Izostanak nanošenja štete ne isključuje međutim mogućnost da se od dužnika zahtijeva da o vlastitom trošku dokažu svoju održivost.**
- (17b) **Države članice mogle bi proširiti područje primjene okvira za preventivno restrukturiranje predviđenih ovom Direktivom na slučajeve u kojima se dužnik suočava s nefinancijskim poteškoćama, pod uvjetom da su te poteškoće stvarna i ozbiljna prijetnja dužnikovoj postojećoj ili budućoj sposobnosti da otplati dugove u skladu s dospijecem. Vremenski okvir koji treba uzeti u obzir za utvrđivanje takve prijetnje može se produljiti na razdoblje od nekoliko mjeseci ili čak dulje, kako bi se obuhvatilo slučajeve u kojima se dužnik suočava s nefinancijskim poteškoćama koje dovode u opasnost trajnost poslovanja njegova poduzeća te, u srednjoročnom razdoblju, njegovu likvidnost. To može biti slučaj, primjerice, ako dužnik izgubi klijenta koji je od ključne važnosti za njega.**

- (18) Da bi se promicala učinkovitost i smanjile odgode i troškovi, nacionalni okviri za preventivno restrukturiranje trebali bi sadržavati fleksibilne postupke. **Ako se odredbe ove Direktive provode u različitim postupcima unutar okvira za restrukturiranje, dužnik bi trebao imati pristup svim pravima i zaštitnim mjerama predviđenima ovom Direktivom za potrebe sprečavanja restrukturiranja. Osim u slučajevima obveznog sudjelovanja pravosudnih ili upravnih tijela kako se zahtijeva u skladu s ovom Direktivom, države članice mogle bi ograničiti njihovo sudjelovanje (...) ako je to nužno i razmjerno, uzimajući u obzir, među ostalim, cilj zaštite pravâ i interesâ dužnikâ i zahvaćenih strana i cilj smanjenja odgoda i troškova postupaka. U slučaju kada je vjerovnicima dopušteno pokrenuti postupak restrukturiranja u skladu s nacionalnim pravom, države članice mogle bi zahtijevati suglasnost dužnika kao preduvjet za pokretanje postupka.**
- (18a) Kako bi se izbjegli nepotrebni troškovi, odrazila rana priroda postupka te **kako bi se dužnici potaknuli da se prijave na preventivno restrukturiranje kada su u ranoj fazi financijskih poteškoća**, u načelu bi **dužnici** trebali zadržati kontrolu nad svojom imovinom i svakodnevnim poslovanjem. Imenovanje upravitelja restrukturiranja, bilo **da bi se podržali** pregovori za plan restrukturiranja ili **(..) nadziralo** djelovanje dužnika, ne bi trebalo biti obavezno u svakom slučaju, već se treba provesti posebno za svaki slučaj, ovisno o okolnostima slučaja ili o posebnim potrebama dužnika. (...) Ipak, (...) **države članice mogle bi odlučiti da je imenovanje upravitelja u području restrukturiranja uvijek potrebno u određenim okolnostima, (...) primjerice ako dužnik ostvaruje koristi od (...)** opće odgode pojedinačnih postupaka ovrhe, ako (...) plan restrukturiranja **treba potvrditi pravosudno ili upravno tijelo s pomoću nadglasavanja među kategorijama ili ako plan restrukturiranja uključuje mjere koje utječu na prava radnika, ako su dužnik ili njegovo rukovodstvo u poslovnim odnosima počinili prijevarne, kaznene ili štetne radnje ili ako se imenovanje vrši u isključivu svrhu pomoći pri izradi plana restrukturiranja ili u pregovorima o planu restrukturiranja.**

- (19) Dužnik bi trebao moći **imati koristi od** privremene odgode pojedinačnih postupaka ovrhe, **bilo da je odobri pravosudno ili upravno tijelo ili da se odobri provedbom zakona (...)** s ciljem podupiranja pregovora o planu restrukturiranja, tako što bi mu se omogućilo da tijekom pregovora nastavi poslovati ili da njegova imovina očuva vrijednost. Ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, odgoda provedbe ovrhe mogla bi se primijeniti i za treće strane koje pružaju jamstva, uključujući jamce i pružatelje kolaterala. Međutim, države članice mogle bi propisati da pravosudna ili upravna tijela mogu odbiti odobriti odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe ako takva odgoda nije potrebna ili ako se njome ne bi ispunio cilj podupiranja pregovora. Među čimbenike koji mogu predstavljati razlog za odbijanje mogu spadati nedostatak potpore potrebne većine vjerovnika ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, stvarna nemogućnost dužnika da otplati dugove po njihovu dospelju. Kako bi se olakšao i ubrzao tijek postupka, države članice trebale bi moći utvrditi pretpostavke, oborive prirode, za postojanje razloga za odbijanje, ako primjerice dužnik postupa na način karakterističan za dužnika koji nije u mogućnosti otplatiti dugove po njihovu dospelju, poput znatnog neispunjenja obveza u odnosu na radnike ili porezna tijela ili agencije nadležne za socijalno osiguranje, ili ako su poduzetnik ili trenutno rukovodstvo poduzeća počinili financijsko kazneno djelo zbog čega je izgledno da većina vjerovnika neće podržati početak pregovora.
- (19a) Odgoda provedbe ovrhe mogla bi biti općenita, odnosno može utjecati na sve vjerovnike ili bi mogla biti usmjerena na pojedinačne vjerovnike ili kategorije vjerovnika. **Države članice mogle bi isključiti određena potraživanja ili kategorije potraživanja iz područja primjene odgode provedbe ovrhe u točno određenim okolnostima, poput potraživanja koja su osigurana imovinom čijim se uklanjanjem ne bi ugrozilo restrukturiranje poduzeća ili potraživanja vjerovnika koji bi odgodom bili nepravedno oštećeni, primjerice nenadoknađenim gubitkom ili deprecijacijom kolaterala.**

(19b) Da bi se osigurala poštena ravnoteža između prava dužnika i vjerovnika, odgoda se treba **primijeniti** za razdoblje **od najviše četiri mjeseca**. Složena restrukturiranja ipak mogu zahtijevati više vremena. Države članice **mogle bi** odlučiti da (...) bi produljenje **početnog razdoblja odgode moglo** odobriti pravosudno ili upravno tijelo **u točno određenim okolnostima koje bi mogle uključivati napredak ostvaren u pregovorima o planu restrukturiranja, složenost predmeta, veličinu dužnika ili postojanje dokaza da će plan najvjerojatnije biti usvojen.** (...) Kada pravosudno ili upravno tijelo ne donese odluku o produljenju odgode provedbe ovrhe prije isteka, učinak odgode trebao bi prestati na dan isteka razdoblja odgode. U interesu pravne sigurnosti ukupno razdoblje odgode trebalo bi biti ograničeno na dvanaest mjeseci. **Odstupajući od razdoblja od dvanaest mjeseci, ako države članice zahtijevaju da se planovi restrukturiranja predaju pravosudnom ili upravnom tijelu na potvrdu u roku od osam mjeseci, države članice mogle bi predvidjeti da se odgoda produlji dok se plan ne potvrdi. Države članice mogle bi predvidjeti odgodu na neodređeno vrijeme kada dužnik postane nesolventan u skladu s nacionalnim pravom. Države članice mogle bi odlučiti primjenjuju li se na kratku privremenu odgodu u očekivanju odluke pravosudnog ili upravnog tijela o pristupu okviru za preventivno restrukturiranje rokovi iz ove Direktive.**

- (20) Kako bi se osiguralo da vjerovnici nisu **nepotrebno oštećeni države članice trebale bi osigurati da pravosudno ili upravno tijelo može ukinuti odgodu ako se njome više ne ispunjava cilj potpore pregovora, primjerice ako postane razvidno da potrebna većina vjerovnika ne podržava nastavak pregovora. (...) Odgoda bi se također trebala ukinuti ako su vjerovnici nepravедno oštećeni odgodom provedbe ovrhe. Države članice mogle bi ograničiti mogućnost ukidanja odgode pojedinačnih postupaka ovrhe na situacije u kojima vjerovnici nisu imali mogućnost da ih se sasluša prije nego je ona stupila na snagu ili prije nego je produljena. Ujedno bi mogle predvidjeti minimalno razdoblje tijekom kojega se odgoda ne može ukinuti.** U utvrđivanju jesu li vjerovnici nepravедno oštećeni, pravosudna ili upravna tijela **mogla bi** u obzir uzeti hoće li odgoda sačuvati cjelokupnu vrijednost imovine, djeluje li dužnik u lošoj namjeri ili s namjerom uzrokovanja štete ili se općenito ponaša protivno legitimnim očekivanjima općenitog tijela vjerovnika. **Ovom Direktivom nisu obuhvaćene odredbe o naknadama ili jamstvima za vjerovnike čiji će kolateral vjerojatno izgubiti na vrijednosti tijekom razdoblja odgode.** Pojedinačni vjerovnik ili kategorija vjerovnika bili bi nepravедno oštećeni odgodom ako bi njihova potraživanja primjerice bila znatno gora kao posljedica odgode nego što bi bila da se odgoda nije **primijenila** ili ako je vjerovnik u nepovoljnijem položaju od vjerovnika u sličnom položaju. **Države članice mogle bi predvidjeti da se odgoda, u slučaju da se utvrdi da su jedan vjerovnik ili više njih ili kategorija vjerovnika ili više njih nepravедno oštećeni, može ukinuti u odnosu na te vjerovnike ili kategorije vjerovnika ili u odnosu na sve vjerovnike. Države članice imaju i dalje slobodu odlučiti tko može zahtijevati ukidanje te odgode.**

- (21) (...) **Odgodom pojedinačnih postupaka ovrhe trebalo bi ujedno suspendirati dužnikovu obvezu podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti na zahtjev vjerovnika, koji mogu dovesti do likvidacije dužnika. Ishod takvih postupaka u slučaju nesolventnosti ne bi trebao biti zakonom ograničen na likvidaciju dužnika, već bi se njime trebalo moći obuhvatiti i restrukturiranje dužnika. Suspenzija pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti na zahtjev vjerovnika primjenjuje se i ako je nacionalnim pravom predviđena mogućnost ograničene odgode pojedinačnih postupaka ovrhe samo za ograničen broj vjerovnika, a ne samo kada država članica predvidi opću odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe kojom su obuhvaćeni svi vjerovnici. Bez obzira na to, države članice mogu predvidjeti da se postupak u slučaju nesolventnosti može pokrenuti na zahtjev javnoga tijela koja ne djeluju u svojstvu vjerovnika, kao što je tužitelj, u općem interesu. Države članice mogle bi odstupiti od tih pravila ako dužnik više nije u mogućnosti otplatiti dugove u skladu s dospijecem, pod uvjetom da bi pravosudno ili upravno tijelo moglo zadržati prednosti odgode ako, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji bi mogao dovesti do likvidacije dužnika ne bi bilo u općem interesu vjerovnikâ.**
- (22) Kada dužnik uđe u postupak u slučaju nesolventnosti, neki dobavljači mogu imati ugovorna prava koja im omogućuju raskid ugovora o opskrbi isključivo na temelju nesolventnosti (poznato kao *ipso facto* klauzule), **čak i ako je dužnik propisno ispunio svoje obveze.** Isto može vrijediti i kada dužnik podnese zahtjev za mjere preventivnog restrukturiranja. Kada se na takve klauzule pozove u trenutku kada dužnik samo pregovara o planu restrukturiranja ili traži odgodu provedbe ovrhe ili u svakom slučaju povezanome s odgodom, rani raskid može imati negativan učinak na poslovanje dužnika i uspješno spašavanje poslovanja. Stoga, **u takvim slučajevima**, nužno je da vjerovnicima (...) na koje se primjenjuje odgoda nije dopušteno pozvati se na klauzule *ipso facto* koje se odnose na pregovore o planu restrukturiranja ili odgodu ili bilo koji sličan slučaj povezan s odgodom.

- (22a) **Države članice mogu odrediti da vjerovnicima na koje se odgoda primjenjuje, čija su potraživanja nastala prije odgode i dužnik ih nije platio, tijekom razdoblja odgode nije dopušteno obustavljanje provedbe, raskidanje, ubrzavanje ili modificiranje izvršnih ugovora na bilo koji način, pod uvjetom da dužnik ispunjava obveze prema tim ugovorima koji dospijevaju tijekom razdoblja odgode. Prijevremeno raskidanje ugrozilo bi sposobnost poduzeća da nastavi s radom tijekom pregovora o restrukturiranju, posebno kada se ono odnosi na ugovore za osnovne potrepštine poput plina, električne energije, vode, telekomunikacijskih usluga i usluga plaćanja karticom.**
- (23) (...) **Ovom Direktivom utvrđuju se minimalni standardi za sadržaj plana restrukturiranja. Države članice svakako bi mogle zahtijevati dodatna objašnjenja u planu restrukturiranja, primjerice o kriterijima prema kojima su vjerovnici grupirani, što može biti mjerodavno kada je dug samo djelomično osiguran.**
- (24) (...) **Pravo glasa o donošenju plana restrukturiranja trebali bi imati vjerovnici na koje utječe plan restrukturiranja, ali i nositelji udjela, kad je to dopušteno prema nacionalnom pravu. Države članice mogle bi propisati ograničene iznimke od toga pravila. Strane na koje plan restrukturiranja ne utječe ne bi trebale imati glasačka prava u pogledu plana, niti bi njihova potpora trebala biti potrebna za odobrenje bilo kojeg plana. Glasovanje se može odvijati u obliku formalnoga procesa glasovanja ili savjetovanja te dogovora s potrebnom većinom zahvaćenih strana. Međutim kada se glasovanje odvija u obliku (...) dogovora s potrebnom većinom, zahvaćenim stranama koje nisu sudjelovale u tom dogovoru svejedno bi se mogla ponuditi mogućnost uključivanja u plan restrukturiranja.**

- (25) Da bi se osiguralo da se prava koja su u suštini slična tretiraju jednako i da se planovi restrukturiranja mogu donijeti bez dovođenja u pitanje prava zahvaćenih strana, zahvaćene strane trebale bi se tretirati u zasebnim kategorijama u skladu s kriterijima formiranja kategorija prema nacionalnom pravu. **Formiranje kategorija znači grupiranje zahvaćenih strana u svrhu donošenja plana na način da se uzme u obzir pravo i nadređenost zahvaćenih potraživanja i interesa.** Za početak, osigurani i neosigurani vjerovnici uvijek bi se trebali tretirati u zasebnim kategorijama, **ali države članice mogle bi zahtijevati da se formira više od dviju kategorija vjerovnika, uključujući različite kategorije neosiguranih ili osiguranih vjerovnika i kategorija vjerovnika s podređenim potraživanjima. Države članice ujedno bi mogle tretirati druge vrste vjerovnika koji nemaju dostatno zajedničkog interesa u zasebnim kategorijama, kao što su porezna tijela ili tijela nadležna za socijalno osiguranje.** Nacionalnim pravom moglo bi se predvidjeti da se osigurana potraživanja mogu podijeliti na osigurane i neosigurane dijelove na temelju vrednovanja kolaterala. U nacionalnom pravu **mogla bi se utvrditi i specifična pravila koja podržavaju formiranje kategorija u kojima nerazvrstani ili na drugi način posebno ranjivi vjerovnici, poput radnika ili malih dobavljača, mogu profitirati od takvog formiranja kategorija.**
- (25a) **Države članice mogle bi propisati da se u slučaju dužnika koji su mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća na osnovi njihove relativno jednostavne strukture kapitala napravi iznimka od obveze da se vjerovnike tretira u zasebnim kategorijama. Ako mikropoduzeća, mala ili srednja poduzeća odluče upotrijebiti samo jednu kategoriju u kojoj se glasuje i ta kategorija glasuje protiv plana, u skladu s općim načelima ove Direktive moguće je da dužnici podnesu drugi plan.**
- (25b) Nacionalnim pravom mora se u svakom slučaju osigurati da se pitanja od posebne važnosti za svrhu formiranja kategorija, poput potraživanja povezanih strana, tretiraju na odgovarajući način, a trebaju i sadržavati pravila koja se bave potencijalnim potraživanjima i spornim potraživanjima. **Nacionalnim pravom mogao bi se urediti način na koji se sporni zahtjevi obrađuju za potrebe dodjele glasačkoga prava.** Pravosudno ili upravno tijelo trebalo bi pregledati formiranje kategorija, **uključujući odabir vjerovnika koji su planom zahvaćeni,** kada se plan restrukturiranja podnese na potvrdu, ali države članice mogle bi odrediti i da ta tijela mogu pregledavati formiranje kategorija i u ranijoj fazi ako predlagatelj plana unaprijed traži potvrdu ili smjernice.

- (26) Potrebna većina trebala bi se utvrditi nacionalnim pravom da bi se osiguralo da manjina zahvaćenih strana u svakoj kategoriji ne može spriječiti donošenje plana restrukturiranja koji ne smanjuje nepravedno njihova prava i interese. Bez pravila većine koje obvezuje nesuglasne osigurane vjerovnike, rano restrukturiranje u brojnim slučajevima ne bi bilo moguće, primjerice kada je potrebno financijsko restrukturiranje, a poduzeće je inače održivo. Da bi se osiguralo da strane imaju pravo glasa u vezi s donošenjem plana restrukturiranja proporcionalno udjelima koje imaju u poduzeću, potrebna većina trebala bi se temeljiti na iznosu potraživanja vjerovnika ili interesima nositelja udjela u svakoj danoj kategoriji. **Države članice mogle bi osim toga zahtijevati da se u svakoj kategoriji dosegne većina u broju zahvaćenih strana. Države članice mogle bi utvrditi pravila u odnosu na zahvaćene strane s glasačkim pravom, koje pravilno ne iskorištavaju svoje glasačko pravo ili koje nemaju zastupnika, primjerice tako da ih se uzme u obzir za prag sudjelovanja ili pri izračunu većine. Države članice bi ujedno mogle predvidjeti prag sudjelovanja pri glasovanju.**
- (27) Ispitivanje „najboljeg interesa vjerovnika” omogućuje da se nesuglasnim vjerovnicima osigura da planom restrukturiranja ne budu dovedeni u nepovoljniji položaj, nego što bi to bili u slučaju likvidacije, bilo (...) djelomične likvidacije ili prodaje poslovanja kao društva s trajnim poslovanjem, **ili u slučaju sljedećeg najboljeg alternativnog scenarija ako se plan restrukturiranja ne potvrdi. Države članice trebale bi moći odabrati jedan od tih dvaju pragova pri provedbi tog ispitivanja u nacionalnom pravu.** To ispitivanje trebalo bi se primjenjivati u svakom slučaju kada se plan treba potvrditi da bi bio obvezujući za nesuglasne vjerovnike ili nesuglasne kategorije vjerovnika, što može biti slučaj. **Kao posljedica ispitivanja najboljeg interesa vjerovnika, kada javni institucionalni vjerovnici imaju privilegirani status u skladu s nacionalnim pravom, države članice mogle bi predvidjeti da se planom ne može potpuno ili djelomično nametnuti ukidanje potraživanja tih vjerovnika.**

- (28) Iako bi se plan restrukturiranja uvijek trebao smatrati donesenim ako potrebna većina u svakoj zahvaćenoj kategoriji podržava plan, plan restrukturiranja koji ne podržava potrebna većina u svakoj zahvaćenoj kategoriji **moglo** bi i dalje potvrditi pravosudno ili upravno tijelo **na prijedlog dužnika ili uz dužnikovu suglasnost. U slučaju pravne osobe države članice trebale bi moći odlučiti treba li se u tu svrhu dužnik shvatiti kao upravni odbor pravne osobe ili određena većina dioničara ili kao nositelj udjela. Kako bi plan bio potvrđen u slučaju nadglasavanja među kategorijama, mora ga podržati barem jedna od zahvaćenih ili ugroženih kategorija vjerovnika ili većina kategorija zahvaćenih strana koja glasuje, pod uvjetom da je barem jedna od tih kategorija osigurana kategorija vjerovnika ili je nadređena u odnosu na kategoriju uobičajenih neosiguranih vjerovnika (mehanizam nadglasavanja među kategorijama). U prvom slučaju države članice mogle bi povećati broj kategorija koje su potrebne za odobrenje plana, a da nužno ne zahtijevaju da sve te kategorije, nakon procjene dužnika kao društva s trajnim poslovanjem, prime plaćanje ili zadrže interes ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, za koje se može razumno pretpostaviti da primaju plaćanje ili održavaju svoj interes ako bi se u skladu s nacionalnim pravom primijenilo normalno rangiranje likvidacijskih prioriteta. Države članice, međutim, ne bi trebale zahtijevati suglasnost svih kategorija. To znači da ako postoje samo dvije kategorije vjerovnika, suglasnost najmanje jedne kategorije trebalo bi smatrati dostatnim, ako su ispunjeni i drugi uvjeti za primjenu nadglasavanja među kategorijama. Za vjerovnike, biti ugrožen znači postojanje smanjenja vrijednosti njihovih potraživanja.**

(28a) Pri uporabi mehanizma nadglasavanja među kategorijama države članice trebale bi osigurati da nesuglasne kategorije zahvaćenih vjerovnika nisu nepravедno oštećene u skladu s predloženim planom i da je takvim nesuglasnim kategorijama omogućena dostatna zaštita. Države članice mogle bi to ostvariti osiguravanjem da (...) nesuglasna kategorija zahvaćenih vjerovnika bude u potpunosti namirena ako niža kategorija treba primiti bilo koju distribuciju ili zadržati bilo kakav interes prema planu restrukturiranja. Države članice trebale bi imati diskrecijsko pravo u provedbi koncepta plaćanja u cijelosti, među ostalim u pogledu vremena isplate, pod uvjetom da je glavnica potraživanja i, u slučaju osiguranih vjerovnika, vrijednost kolaterala zaštićena. Države članice mogle bi ujedno odlučiti o tome koja su to istovrijedna sredstva kojima bi se izvorno potraživanje moglo u potpunosti namiriti. Primjereno je državama članicama omogućiti odstupanje od toga pravila, primjerice kada je pravedno da nositelji udjela zadrže određene interese prema planu unatoč tome što je nadređena kategorija obvezna prihvatiti smanjenje svojih potraživanja ili što su glavni dobavljači obuhvaćeni odredbom o odgodi pojedinačnih postupaka ovrhe isplaćeni prije nadređenih kategorija vjerovnika. U suprotnom, države članice mogle bi zaštititi nesuglasnu kategoriju vjerovnika osiguravajući da ona tretira barem jednako povoljno kao i bilo koja druga kategorija koja je jednako rangirana i povoljnije nego bilo koja njoj podređena kategorija. Države članice mogle bi izabrati koji od spomenutih mehanizama zaštite će uspostaviti.

(29) Iako bi se legitimni interesi dioničara ili ostalih nositelja udjela trebali zaštititi, države članice trebale bi osigurati da **te osobe** ne mogu neopravdano **sprečavati** donošenje plana restrukturiranja kojim bi se vratila održivost dužnika. **Države članice mogu prilagoditi ono što se podrazumijeva neopravdanim tako da, među ostalim, u obzir uzmu činjenicu je li dužnik MSP ili veliko poduzeće, predložene mjere restrukturiranja koje se odnose na prava nositelja udjela, tip nositelja udjela, činjenicu je li dužnik pravna ili fizička osoba i imaju li partneri u društvu ograničenu ili neograničenu odgovornost.** Države članice mogu taj cilj postići na različite načine, na primjer tako da nositeljima udjela ne daju pravo glasovanja o planu restrukturiranja **i da ne uvjetuju** donošenje plana restrukturiranja (...) pristankom nositelja udjela bez intrinzične vrijednosti, odnosno nositelja udjela koji nakon procjene poduzeća ne bi primili nikakvo plaćanje ili drugu naknadu ako se primjenjuje normalno rangiranje likvidacijskih prioriteta. Međutim, kada nositelji udjela imaju pravo glasovanja o planu restrukturiranja, pravosudno ili upravno tijelo trebalo bi moći potvrditi plan bez obzira na neslaganje jedne ili više kategorija nositelja udjela kroz mehanizam nadglasavanja među kategorijama. **Države članice koje isključuju nositelje udjela iz glasovanja ne moraju primjenjivati pravilo apsolutnog prioriteta u međusobnom odnosu vjerovnika i nositelja udjela. Provedbu tog zahtjeva moglo bi se osigurati i na način da mjere restrukturiranja koje se izravno odnose na prava nositelja udjela i ulaze u nadležnost određenog tijela u okviru prava trgovačkih društava ne podliježu zahtjevima za neopravdano veliku potrebnu većinu te da nositelji udjela nemaju nadležnost u odnosu na mjere restrukturiranja kojima se izravno ne utječe na njihova prava.** Više kategorija nositelja udjela može biti potrebno kada postoje različite kategorije vlasničkih udjela s različitim pravima. Nositelji udjela u malim i srednjim poduzećima koji nisu samo ulagači, već i vlasnici poduzeća te doprinose poduzeću na druge načine poput stručnosti u upravljanju možda nemaju poticaja za restrukturiranje pod takvim uvjetima. Iz tog razloga mehanizam nadglasavanja među kategorijama za dužnike koji su mala i srednja poduzeća treba ostati neobavezan.

- (30) Potrebno je da pravosudno ili upravno tijelo potvrdi plan restrukturiranja kako bi se osiguralo da je smanjenje prava vjerovnika ili interesa nositelja udjela proporcionalno prednostima restrukturiranja i da oni imaju pristup učinkovitom pravnom lijeku. **To je osobito potrebno u slučaju da su zahvaćene strane nesuglasne ili u slučaju da plan restrukturiranja sadrži odredbe o novom financiranju, ali države članice mogle bi odrediti da je potvrda pravosudnih ili upravnih tijela potrebna i u ostalim slučajevima.**
- (30a) **Države članice trebale bi utvrditi odredbe kojima bi se osiguralo da pravosudno ili upravno tijelo (...) može biti u mogućnosti odbaciti plan u slučaju da se ustanovi da se predloženim restrukturiranjem smanjuju prava nesuglasnih vjerovnika ili nositelja udjela ili na razinu koja je niža od onoga što bi razumno mogli očekivati da će primiti u slučaju likvidacije dužnikova poslovanja, djelomičnom likvidacijom i prodajom ili prodajom kao društva s trajnim poslovanjem, ovisno o konkretnim okolnostima svakog dužnika, ili niža od onoga što bi razumno mogli očekivati u slučaju sljedećeg najboljeg alternativnog scenarija u slučaju da plan restrukturiranja nije potvrđen.** Međutim, kada se plan potvrdi putem mehanizma nadglasavanja među kategorijama, **trebalo bi navesti mehanizam zaštite koji je u takvom scenariju upotrijebljen.** Ako je država članica odlučila provesti procjenu dužnika kao društva s trajnim poslovanjem, tom se vrijednošću uzima u obzir dugoročno poslovanje dužnika, **za razliku od** likvidacijske vrijednosti. Vrijednost društva s trajnim poslovanjem u pravilu je viša od likvidacijske vrijednosti jer se njome u obzir uzima činjenica da poslovanje nastavlja s aktivnostima i ugovorima uz minimalno ometanje, ima povjerenje financijskih vjerovnika, dioničara i klijenata, nastavlja stvarati prihode i ograničava utjecaj na radnike.

- (30b) Kako bi se izbjeglo obavljanje procjene za svaki predmet, pravosudna ili upravna tijela trebala bi ispitati poštuju li se najbolji interesi vjerovnika samo u slučaju osporavanja; države članice međutim mogle bi predvidjeti ispitivanje po službenoj dužnosti ostalih uvjeta potrebnih za potvrdu. Države članice mogu dodati druge uvjete koje je potrebno ispuniti kako bi se potvrdio plan restrukturiranja, poput odgovarajuće zaštite nositelja udjela. Pravosudna ili upravna tijela trebala bi biti u mogućnosti odbiti potvrđivanje planova restrukturiranja u kojima ne postoje razumni izgledi za sprečavanje nesolventnosti dužnika ili osiguravanje održivosti poslovanja. Ipak, od država članica ne zahtijeva se da osiguraju odvijanje takve procjene po službenoj dužnosti.**
- (30c) Jedan od uvjeta za potvrdu plana restrukturiranja jest obavješćivanje svih zahvaćenih strana. Države članice mogu odrediti oblik i trenutak obavješćivanja te predvidjeti postupanje s nepoznatim potraživanjima za potrebe obavješćivanja. Države članice mogu propisati obavješćivanje nezahvaćenih strana o planu restrukturiranja.**
- (30d) Pravosudna ili upravna tijela trebala bi odlučivati o procjeni poslovanja koje je u postupku likvidacije ili u sljedećem najboljem alternativnom scenariju u slučaju da plan restrukturiranja nije potvrđen ili u skladu s uvjetima za nadglasavanje među kategorijama, samo u slučaju da nesuglasna zahvaćena strana osporava plan restrukturiranja. Države članice mogu provoditi procjene u drugom kontekstu, u skladu s nacionalnim pravom. Takva odluka mogla bi se međutim sastojati od odobrenja procjene od strane stručnjaka ili procjene koju je dužnik ili neka druga strana predstavila u ranijoj fazi postupka. Ako se donese odluka o provođenju procjene, države članice mogle bi odrediti posebna pravila, koja ne ulaze u građansko postupovno pravo, za potrebe procjene u slučajevima restrukturiranja i s ciljem osiguravanja njezine brze provedbe. Ova Direktiva ni na koji način ne utječe na pravila o teretu dokazivanja za slučajeve procjene u skladu s nacionalnim pravom.**

- (30e) **Obvezujući učinci plana restrukturiranja ograničeni su na zahvaćene strane koje su bile uključene u donošenje plana. Države članice mogle bi odrediti što podrazumijeva uključivanje vjerovnika, među ostalim u slučaju nepoznatih vjerovnika ili vjerovnika budućih potraživanja. Države članice mogle bi na primjer odlučiti o načinu postupanja s vjerovnicima koji su bili propisno obaviješteni, ali nisu sudjelovali u postupcima.**
- (31) Uspjeh plana restrukturiranja često može ovisiti o tome (...) je li financijska **pomoć pružena dužniku** kao podrška, kao prvo odvijanju poslovanja tijekom pregovora o restrukturiranju i, kao drugo, provedbi plana restrukturiranja nakon njegove potvrde. **Financijsku pomoć trebalo bi tumačiti u širokom smislu, među ostalim osiguravanjem novčanih sredstava ili jamstava trećih strana i pružanjem zaliha, inventara, sirovina i komunalnih usluga, na primjer osiguravanjem duljeg razdoblja otplate dužniku. Privremeno financiranje i novo financiranje trebalo bi stoga biti isključeno iz tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji kojima se takvo financiranje pokušava proglasiti ništavnim, poništivim ili neprovedivim jer je to čin koji ima štetan utjecaj na opće tijelo vjerovnika u kontekstu naknadnih postupaka u slučaju nesolventnosti. Nacionalnim zakonima o nesolventnosti prema kojima su moguće tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji za privremeno i novo financiranje ili u kojima je propisano da novi davatelji kredita mogu podlijegati građanskopravnim, administrativnim ili kaznenim sankcijama zbog davanja kredita dužnicima u financijskim poteškoćama moglo bi se ugroziti dostupnost financiranja koje je potrebno za uspješne pregovore i provedbu plana restrukturiranja. Ovom se Direktivom ne utječe na ostale razloge za proglašavanje novog i privremenog financiranja ništavnim, poništivim ili neprovedivim, ni na pokretanje postupaka građanskopravne, administrativne ili kaznene odgovornosti za pružatelje takvog financiranja, u skladu s nacionalnim pravom. Ti ostali razlozi mogli bi među ostalim uključivati prijevaru, lošu namjeru, određeni tip odnosa među stranama koji bi mogao biti povezan sa sukobom interesa, poput transakcija među povezanim stranama ili među dioničarima i društvom, transakcija u kojima je strana zaprimila vrijednost ili kolateral na koji nije imala pravo u vrijeme transakcije ili na način koji nije bio ispravan.**

(31a) (...) Pri pružanju privremenog financiranja strane ne znaju hoće li plan u konačnici biti potvrđen, **stoga države članice ne bi trebale biti obvezne ograničiti** zaštitu privremenog financiranja na slučajeve u kojima plan donose vjerovnici ili potvrđuje pravosudno ili administrativno tijelo (...). Da bi se izbjegle potencijalne zlouporabe, zaštićeno treba biti isključivo financiranje koje je opravdano i neposredno potrebno za nastavak rada ili opstanak poslovanja dužnika ili za očuvanje ili poboljšanje vrijednosti tog poslovanja dok se čeka na potvrdu tog plana. **Osim toga, ovom se Direktivom ne sprečava države članice da uvedu mehanizam prethodne kontrole za privremeno financiranje. Države članice mogle bi takvu zaštitu ograničiti na one slučajeve u kojima je pravosudno ili upravno tijelo potvrdilo plan ili u kojima je privremeno financiranje bilo predmet prethodne kontrole. Prethodnu kontrolu za privremeno financiranje ili druge transakcije mogao bi vršiti upravitelj u području restrukturiranja, odbor vjerovnika ili pravosudno ili upravno tijelo.** Zaštita od tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji i zaštita od osobne odgovornosti minimalna su jamstva koja se odobravaju za privremeno financiranje i novo financiranje. Međutim poticanje novih davatelja kredita da preuzmu povećani rizik ulaganja u održivog dužnika u financijskim poteškoćama može zahtijevati daljnje poticaje poput davanja prednosti takvom financiranju barem u odnosu na neosigurana potraživanja u daljnjim postupcima u slučaju nesolventnosti.

- (32) Zainteresirane zahvaćene strane trebale bi imati mogućnost podnošenja žalbe na odluku **upravnog tijela** o potvrdi plana restrukturiranja. **Države članice mogle bi također uvesti mogućnost podnošenja žalbe na odluku pravosudnog tijela o potvrdi plana restrukturiranja.** Međutim da bi se osigurala učinkovitost plana, smanjila nesigurnost i izbjegle neopravdane odgode, žalbe **u pravilu** ne bi trebale imati suspenzivan učinak na provedbu plana restrukturiranja. **Države članice mogle bi odrediti ili ograničiti razloge za žalbu. U slučaju žalbe na potvrdu plana, države članice mogle bi pravosudnim tijelima dozvoliti izdavanje prethodne ili zbirne odluke kojom bi se zaštitilo izvršavanje i provedba plana od mogućeg pozitivnog rješenja žalbe u tijeku.** U slučaju da je žalba potvrđena (...), pravosudna ili upravna tijela trebala bi razmotriti **izmjenu i potvrdu plana kao alternativu ukidanja plana.** Strane bi mogle predložiti **izmjene plana ili o njima glasovati, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev pravosudnog tijela.** Države članice također bi mogle predvidjeti (...) naknadu za **novčane gubitke strane čija žalba je potvrđena. (...)** U slučaju da pravosudno tijelo odluči da žalba ima suspenzivan učinak, nacionalnim pravom uređuju se pitanja **potencijalne nove odgode ili produljenja odgode provedbe ovrhe.**

(33) Kako bi se promicala kultura ranog pribjegavanja preventivnom restrukturiranju poželjno je da se transakcije **koje su opravdane i neposredno potrebne (...) za pregovore** ili provedbu plana restrukturiranja zaštite od tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji u daljnjim postupcima u slučaju nesolventnosti. (...) **Pravosudna ili upravna tijela mogla bi pri određivanju troškova i naknada koji se smatraju opravdanima i neposredno potrebnima na primjer razmotriti predviđanja i procjene dostavljene zahvaćenim stranama, odboru vjerovnika, upravitelju u području restrukturiranja ili pravosudnom ili upravnom tijelu. S tim ciljem države članice također bi mogle zahtijevati da dužnici dostave i ažuriraju relevantne procjene.** Takva bi zaštita trebala povećati sigurnost u pogledu transakcija s poduzećima za koja se zna da su u poteškoćama te ukloniti strah vjerovnika i ulagača da bi se sve takve transakcije mogle proglasiti ništavnima u slučaju neuspješnog restrukturiranja. **Države članice mogle bi odrediti trenutak, koji prethodi pokretanju postupka preventivnog restrukturiranja i odobravanju odgode pojedinačnih postupaka ovrhe, nakon kojega naknade i troškovi pregovaranja, donošenja, potvrđivanja ili traženja profesionalnih savjeta za plan restrukturiranja počinju biti zaštićeni od tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji. U slučaju ostalih plaćanja i izdataka ta početna točka mogla bi također biti odobravanje odgode ili otvaranje postupka restrukturiranja.**

- (34) Tijekom postupaka preventivnog restrukturiranja radnici moraju imati punu zaštitu prema radnom pravu. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje prava radnika zajamčena Direktivom Vijeća 98/59/EZ⁹, Direktivom Vijeća 2001/23/EZ¹⁰, Direktivom 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, Direktivom 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹² i Direktivom 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³. Obveze koje se tiču informiranja i savjetovanja radnika prema nacionalnom pravu kojim se primjenjuju prethodno navedene Direktive ostaju u potpunosti nepromijenjene. To uključuje obvezu izvješćivanja i savjetovanja s predstavnicima radnika o odluci da se upotrijebi okvir za preventivno restrukturiranje u skladu s Direktivom 2002/14/EZ. S obzirom da je potrebno osigurati primjerenu zaštitu radnika, države članice bi u načelu sva nepodmirena potraživanja radnika kako su definirana u 2008/94/EZ trebale izuzeti iz odgode provedbe ovrhe neovisno o tome jesu li ta potraživanja nastala prije ili nakon odobrenja odgode. Takva bi odgoda trebala biti dopuštena samo za iznose i za razdoblje u kojem je isplata takvih potraživanja učinkovito zajamčena drugim sredstvima prema nacionalnom pravu. Kada države članice prošire pokrivenost jamstva plaćanja nepodmirenih potraživanja radnika utvrđenih Direktivom 2008/94/EZ na postupke preventivnog restrukturiranja uspostavljene ovom Direktivom, izuzeće potraživanja radnika od odgode provođenja ovrhe više nije **potrebno** u onoj mjeri u kojoj je pokrivenoj tim jamstvom. Kada prema nacionalnom pravu postoje ograničenja odgovornosti jamstvenih institucija, bilo u pogledu duljine jamstva ili iznosa plaćenog radnicima, radnici bi trebali moći ostvariti svoja potraživanja za bilo koji manjak poslodavaca čak i tijekom razdoblja odgode provedbe ovrhe. **Države članice bi kao alternativno rješenje mogle isključiti potraživanja radnika iz područja primjene okvira preventivnog restrukturiranja i zaštititi ih u okviru nacionalnog prava.**

⁹ Direktiva Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otkazivanje, SL L 225, 12.8.1998., str. 16.

¹⁰ Direktiva Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zaštitu prava zaposlenika kod prijenosa poduzeća, pogona ili dijelova poduzeća ili pogona, SL L 82, 22.3.2001., str. 16.

¹¹ Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici, SL L 80, 23.3.2002., str. 29.

¹² Direktiva 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca, SL L 283, 28.10.2008., str. 36.

¹³ Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika, SL L 122, 16.5.2009., str. 28.

- (35) Kada plan restrukturiranja obuhvaća prijenos dijela poduzeća ili poslovanja, prava radnika koja proizlaze iz ugovora o radu ili iz radnog odnosa, prije svega uključujući pravo na plaće, trebaju biti zaštićena u skladu s člancima 3. i 4. Direktive 2001/23/EZ ne dovodeći u pitanje posebna pravila koja se primjenjuju na postupke u slučaju nesolventnosti prema članku 5. te Direktive te posebno mogućnosti dopuštene člankom 5. stavkom 2. te Direktive. Osim toga, uz prava na informiranje i savjetovanje, između ostalog o odlukama koje vjerojatno dovode do znatnih promjena u organizaciji rada ili ugovornih odnosa s ciljem postizanja dogovora o tim odlukama, koja se jamče Direktivom 2002/14/EZ, i ne dovodeći ih u pitanje, prema ovoj Direktivi radnici **na čija potraživanja** utječe plan restrukturiranja trebali bi imati pravo glasovanja o planu. U svrhu glasovanja o planu restrukturiranja, države članice **mogle bi** odlučiti smjestiti radnike u zasebnu kategoriju u odnosu na ostale kategorije vjerovnika.
- (36) Kako bi se dodatno promicala preventivna restrukturiranja, važno je osigurati da direktori ne budu obeshrabreni u provođenju opravdanih poslovnih prosuđivanja ili poduzimanju opravdanih trgovačkih rizika, posebno ako bi to popravilo izgleda za restrukturiranje potencijalno održivih poslovanja. Kada poduzeće ima financijske poteškoće, direktori bi trebali poduzeti (...) korake **kako bi se smanjili gubici i izbjegla nesolventnost, kao što su** traženje stručnog savjeta, uključujući savjete o restrukturiranju i nesolventnosti, primjerice uporabom alata za rano upozoravanje gdje je to primjenjivo; zaštita imovine društva kako bi se povećala vrijednost i izbjegao gubitak ključne imovine; razmatranje strukture i funkcija poslovanja kako bi se ispitala održivost i smanjili rashodi; izbjegavanje onih vrsta transakcija društva koje bi mogle biti podložne tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji, osim ako postoji odgovarajuća poslovna opravdanost; nastavak trgovanja u okolnostima u kojima je to prikladno da bi se povećala vrijednost poduzeća kao društva s trajnim poslovanjem; održavanje pregovora s vjerovnicima i pokretanje postupaka preventivnog restrukturiranja. Kada dužniku prijeti nesolventnost, važno je zaštititi i legitimne interese vjerovnika od odluka uprave koje mogu utjecati na ustrojstvo dužnikove imovine, posebno kada te odluke mogu imati učinak na daljnje smanjenje vrijednosti imovine na raspolaganju za restrukturiranje ili za distribuciju vjerovnicima. Stoga je potrebno da u tim okolnostima direktori izbjegavaju sve namjerne radnje ili radnje iz krajnje nepažnje koje bi rezultirale osobnom dobiti na uštrb dionika, pristanak na transakcije po premaloj cijeni ili poduzimanje radnji koje dovode do nepoštenog povlaštenog položaja jednog ili više dionika u odnosu na ostale. (...)

(37) **Kod poduzetnika koji su fizičke osobe koje obavljaju trgovačku djelatnost, poslovanje, obrt, slobodna zanimanja ili su samozaposlene osobe može postojati opasnost od nesolventnosti.** Različite mogućnosti druge prilike među državama članicama mogu potaknuti **nesolventne ili** prezadužene poduzetnike da se premjeste u drugu državu članicu kako bi iskoristili kraća razdoblja razrješenja ili pogodnije uvjete za razrješenje, što dovodi do dodatne pravne nesigurnosti i troškova za vjerovnike pri povratu njihovih potraživanja. Nadalje, posljedice **nesolventnosti**, a posebno društvena stigma, pravne posljedice poput zabrane osnivanja i obavljanja poduzetničke djelatnosti poduzetnicima i tekuća nemogućnost otplate dugova predstavljaju značajne prepreke poduzetnicima koji nastoje uspostaviti poslovanje ili dobiti drugu priliku čak i ako dokazi pokazuju da poduzetnici koji su **nesolventni** imaju više šanse za uspjeh iz drugog pokušaja. Stoga se moraju poduzeti koraci da bi se smanjili negativni učinci prezaduženosti **ili nesolventnosti** na poduzetnike, posebno omogućujući potpuno razrješenje od duga nakon određenog razdoblja te ograničavajući trajanje naredbi o zabrani koje se izdaju u odnosu na prezaduženost **ili nesolventnost** dužnika. **Nacionalnim pravom trebalo bi definirati pojam nesolventnosti koja može postojati u obliku prezaduženosti. Pojam poduzetnika u smislu ove Direktive ne utječe na položaj rukovoditelja ili direktora poduzeća prema kojem bi se trebalo odnositi u skladu s nacionalnim pravom. Države članice također bi trebale biti u mogućnosti odlučiti o načinima pristupa razrješenju, među ostalim o mogućnosti da dužnik zatraži razrješenje.**

(37a) **Plan otplate može biti u obliku periodičnog prijenosa vjerovnicima postotka raspoloživog dohotka u skladu s nacionalnim pravom i također može uključivati druge uvjete i pravne obveze u skladu s nacionalnim pravom. Države članice mogle bi predvidjeti mogućnost prilagodbe obveza otplate nesolventnih poduzetnika u slučaju da je došlo do znatne promjene u njihovoj financijskoj situaciji, bilo da se radi o njezinom poboljšanju ili pogoršanju. Ne bi se trebalo zahtijevati da plan otplate podržava većina vjerovnika. Države članice mogle bi osigurati da se ne sprečava poduzetnike da započnu novu djelatnost u istom ili različitom području tijekom provedbe plana otplate.**

- (37b) Razrješenje od duga trebalo bi biti uključeno u postupke koji uključuju plan otplate, prodaju imovine ili njihovu kombinaciju. Države članice pri provedbi tih odredaba mogu same odabrati jednu od opcija te u slučaju da se nacionalnim pravom predviđa više od jednog postupka za razrješenje, države članice trebale bi osigurati da se najmanje jednim od tih postupaka nesolventnim poduzetnicima pruži mogućnost potpunog razrješenja od duga unutar razdoblja koje nije dulje od tri godine. U slučaju postupaka u kojima se kombinira prodaja imovine i otplatni plan, razdoblje razrješenja trebalo bi teći najkasnije od trenutka kad sud potvrdi otplatni plan ili od početka provedbe plana, na primjer od prve rate u okviru plana, ali bi moglo započeti i u ranijem trenutku, npr. kada se donese odluka o pokretanju postupka.**
- (37c) U postupcima koji ne uključuju plan otplate razdoblje razrješenja trebalo bi početi najkasnije u trenutku odluke pravosudnog ili upravnog tijela o pokretanju postupka, ili trenutka uspostave nesolvencijske mase. Za potrebe izračuna razdoblja razrješenja u okviru ove Direktive države članice mogle bi predvidjeti da se u pojam „pokretanje postupka” ne uključuju preliminarne mjere, poput mjera očuvanja ili imenovanja preliminarnog upravitelja u slučaju nesolventnosti, osim ako se takvim mjerama omogućuje prodaja imovine, uključujući raspolaganje imovinom vjerovnika i njezinu raspodjelu. Uspostava nesolvencijske mase ne bi automatski trebala uključivati formalnu odluku ili potvrdu pravosudnog ili upravnog tijela ako se takva odluka već ne zahtijeva nacionalnim pravom te se može sastojati od podnošenja inventara imovine i obveza.**
- (37d) Ako postupak za provedbu razrješenja obuhvaća prodaju imovine poduzetnika, državama članicama dozvoljava se da zahtjev za razrješenje tretira odvojeno od prodaje imovine, pod uvjetom da je takav zahtjev sastavni dio postupka za provedbu razrješenja u okviru ove Direktive. Države članice trebale bi same odlučiti o nacionalnim pravilima u vezi s teretom dokazivanja za izvođenje razrješenja, što znači da bi se od dužnika moglo zakonski zahtijevati da dokaže ispunjavanje svojih obveza.**

(38) Potpuno razrješenje **od duga** ili prestanak zabrana nakon (...) razdoblja koje **nije dulje od tri godine** nije primjereno u svim okolnostima **i moguće je uspostaviti izuzeća od tog pravila koja su propisno obrazložena u nacionalnim zakonodavstvima**. Moguće je na primjer **uspostaviti takva izuzeća** ako je dužnik nepošten ili je djelovao u lošoj namjeri ili **ako nije postupio u skladu s određenim pravnim obvezama, uključujući obveze maksimalnog povećanja povrata vjerovnicima koje mogu biti u obliku opće obveze generiranja dohotka ili imovine**. Moguće je uvesti posebno izuzeće ako je potrebno jamčiti ravnotežu među pravima dužnika i pravima jednog ili više vjerovnika, npr. ako je vjerovnik fizička osoba kojoj je potrebna veća zaštita nego dužniku. Izuzeće bi također moglo biti opravdano ako troškovi postupka koji vode do razrješenja od duga, uključujući pristojbe pravosudnih i upravnih tijela i upravitelja u slučaju nesolventnosti nisu pokriveni. Nakon davanja razrješenja države članice trebale bi moći predvidjeti mogućnost da u okviru nacionalnog prava opozovu prednosti potpunog razrješenja ako se na primjer financijsko stanje dužnika znatno poboljša zbog neočekivanih okolnosti, poput dobitka na lutriji, dobivanja nasljedstva ili donacije. Državama članicama trebalo bi dozvoliti propisivanje dodatnih izuzeća u precizno određenim i opravdanim slučajevima. U slučaju postojanja propisno obrazloženih razloga navedenih u nacionalnom pravu moglo bi se ograničiti mogućnost razrješenja za određene kategorije duga. Osigurani dugovi mogu se isključiti iz mogućnosti razrješenja samo do vrijednosti kolaterala kako je određeno nacionalnim pravom, a ostatak duga trebalo bi tretirati kao neosigurani dug. Države članice trebale bi biti u mogućnosti u opravdanim slučajevima isključiti dodatne kategorije duga.

- (38a) Ovom Direktivom ne bi trebalo spriječiti države članice da, ako je poduzetniku kao rezultat zabrane uskraćena ili opozvana dozvola ili licencija da nastavi s obavljanjem obrta / poslovanja /trgovačke djelatnosti ili zanimanja, od njega zatraže podnošenje novog zahtjeva za dobivanje takve dozvole ili licencije nakon isteka te zabrane. Ako tijelo države članice donese odluku koja se odnosi na posebno nadziranu djelatnost, moglo bi također uzeti u obzir, i u slučaju da je razdoblje zabrane isteklo, da je nesolventni poduzetnik postigao razrješenje od duga u skladu s ovom Direktivom.**
- (38b) Ako države članice predvide da se na poduzetnika odnose različiti postupci u slučaju nesolventnosti u odnosu na njegove dugove koji proizlaze iz poslovanja i one koji to nisu, potrebno je koordinirati te različite postupke, na primjer ako se neka imovina upotrebljava tijekom poslovne djelatnosti poduzetnika, ali i neovisno o toj djelatnosti. Državama članicama u kojima se poduzetnicima dozvoljava nastavak poslovanja za njihov račun tijekom postupka u slučaju nesolventnosti trebalo bi dozvoliti da predvide da takvi poduzetnici mogu podlijegati novom postupku u slučaju nesolventnosti u slučaju da takvo nastavljeno poslovanje postane nesolventno.**

(39) Potrebno je održati i poboljšati transparentnost i predvidljivost postupaka u ostvarivanju rezultata koji su povoljni za očuvanje poslovanja i za davanje druge prilike poduzetnicima ili dopuštanje učinkovite likvidacije neodrživih poduzeća. Nužno je smanjiti i predugo trajanje postupaka u slučaju nesolventnosti u brojnim državama članicama, što za posljedicu ima pravnu nesigurnost za vjerovnike i ulagače te niske stope naplate. U konačnici, s obzirom na poboljšane mehanizme suradnje između sudova i upravitelja u prekograničnim slučajevima koji su uspostavljeni Uredbom (EU) 2015/848, stručnost svih uključenih aktera potrebno je dovesti na jednako visoku razinu diljem Unije. Da bi se postigli ti ciljevi, države članice trebale bi osigurati da članovi pravosudnih ili upravnih tijela imaju **odgovarajuće** osposobljavanje te da imaju **potrebno stručno znanje za obavljanje svojih dužnosti. Odgovarajuće osposobljavanje i stručno znanje mogu se steći i tijekom obavljanja dužnosti člana pravosudnog ili upravnog tijela ili, prije imenovanja na takvu dužnost, tijekom obavljanja neke druge relevantne dužnosti.** Takvim (...) osposobljavanjem i **stručnim znanjem** trebalo bi se omogućiti **učinkovito donošenje** odluka s potencijalno značajnim gospodarskim i društvenim utjecajima i ne bi **trebalo** značiti da se članovi pravosudnih tijela trebaju baviti isključivo predmetima restrukturiranja, nesolventnosti i druge prilike. **Države članice trebale bi osigurati da se postupci koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga rješavaju na učinkovit način, između ostalog brzo.** Na primjer, **te ciljeve** bi se na učinkovit način moglo ostvariti osnivanjem specijaliziranih sudova ili komora **ili imenovanjem specijaliziranih sudaca** u skladu s nacionalnim pravom kojim se uređuje ustrojstvo pravosudnog sustava **te koncentriranjem nadležnosti na ograničeni broj pravosudnih ili upravnih tijela. Države članice ne bi trebale biti obvezne propisati da takvi postupci trebaju imati prednost nad ostalim postupcima.**

(40) Države članice također bi trebale osigurati da upravitelji u području restrukturiranja, nesolventnosti i **razrješenja od duga** koje su imenovala pravosudna ili upravna tijela imaju **odgovarajuću** obuku te da ih se nadzire u provođenju njihovih zadataka, da su imenovani na transparentan način uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem učinkovitih postupaka i da svoje zadatke izvršavaju s integritetom. **Upravitelji bi mogli steći odgovarajuće osposobljavanje i stručnost i tijekom vršenja dužnosti, a države članice ne bi trebale biti obvezne same osigurati potrebno osposobljavanje, to mogu obaviti i npr. strukovna udruženja ili druga tijela. Ovim odredbama trebalo bi obuhvatiti upravitelje u slučaju nesolventnosti kako su definirani Uredbom (EU) 2015/848. To uključuje slučajeve u kojima upravitelja odabire dužnik, vjerovnici ili odbor vjerovnika s popisa ili iz udruženja koje je prethodno odobrilo pravosudno ili upravno tijelo. Dužniku, vjerovnicima ili odboru vjerovnika moglo bi se u odabiru upravitelja jamčiti prostor za slobodnu procjenu u pogledu stručnog znanja i iskustva upravitelja općenito i u pogledu zahtjeva konkretnog slučaja, a dužnici koji su fizičke osobe mogli bi u potpunosti biti oslobođeni takve dužnosti. U slučajevima koji uključuju prekogranične elemente imenovanjem bi se trebalo uzeti u obzir, među ostalim, sposobnost upravitelja da poštuju obveze iz Uredbe (EU) 2015/848 koje se odnose na komuniciranje i suradnju s inozemnim upraviteljima u slučaju nesolventnosti te pravosudnim i upravnim tijelima kao i raspoloživost njihovih ljudskih i administrativnih resursa za rješavanje potencijalno opsežnih slučajeva. (...) Državama članicama dozvoljava se odabir upravitelja drugim načinima odabira, kao što je nasumični odabir softverom, pod uvjetom da osoba ili mehanizam koji odabire upravitelja u konkretnom slučaju uzima u obzir iskustvo i stručno znanje upravitelja. Države članice trebale bi biti u mogućnosti odlučiti o načinima podnošenja prigovora na odabir ili imenovanje upravitelja ili traženja njihove zamjene, na primjer putem odbora vjerovnika.**

- (40a) **Upravitelji bi trebali podlijegati mehanizmima nadzora i regulatornim mehanizmima koji bi trebali uključivati učinkovite mjere u odnosu na odgovornost upravitelja koji nisu ispunili svoje dužnosti, poput na primjer smanjenja naknade upravitelja, njihova isključenja s popisa ili iz udruženja upravitelja koji mogu biti imenovani u slučajevima u postupku nesolventnosti, kao i prema potrebi disciplinske, upravne ili kaznene mjere. Takvim mehanizmima nadzora i regulatornim mehanizmima ne bi trebalo dovoditi u pitanje odredbe nacionalnog prava o građanskopravnoj odgovornosti za štete nastale kršenjem ugovornih i neugovornih obveza. Ti standardi mogu se postići bez načelne potrebe za stvaranjem novih profesija ili kvalifikacija u nacionalnom pravu. Primjena tih odredaba može se proširiti na ostale upravitelje u okviru nacionalnog prava. Države članice ne bi trebale biti obvezne propisati da sporovi o naknadama trebaju imati prednost nad ostalim postupcima.**
- (41) Kako bi se dodatno skratila duljina postupaka, **olakšalo** bolje sudjelovanje vjerovnika u postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga te osiguralo slične uvjete vjerovnicima neovisno o tome gdje se nalaze u Uniji, **države članice trebale bi uvesti odredbe kojima se dužnicima, vjerovnicima, upraviteljima i pravosudnim i upravnim tijelima omogućuje korištenje sredstvima elektroničke komunikacije na daljinu.** Stoga bi trebalo omogućiti elektroničko odvijanje postupovnih koraka poput podnošenja zahtjeva vjerovnika, obavještanja vjerovnika ili podnošenja osporavanja i žalbi. **Države članice mogle bi osigurati da se obavijesti vjerovnicima mogu dostaviti elektroničkim putem samo ako je dotični vjerovnik prethodno pristao na elektroničku komunikaciju. Stranke ne bi trebale biti obvezne koristiti se takvim elektroničkim sredstvima ako nisu propisana nacionalnim pravom, ne dovodeći u pitanje mogućnost da države članice uspostave obvezni sustav elektronskog podnošenja i dostave pismena u postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga. Države članice mogu odabrati određena sredstva elektroničke komunikacije, na primjer namjenski izgrađen sustav za elektronički prijenos takvih dokumenata ili upotrebu e-pošte, ne isključujući mogućnost da države članice uspostave značajke kojima se osigurava sigurnost elektroničkih prijenosa, poput elektroničkog potpisa, ili usluga povjerenja poput usluga elektroničke preporučene dostave, u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.**

(42) Važno je prikupljati pouzdane i usporedive podatke o provođenju postupka restrukturiranja, postupka u slučaju nesolventnosti i postupka razrješenja kako bi se pratila provedba i primjena ove Direktive. Stoga bi države članice trebale prikupljati i agregirati podatke koji su dovoljno detaljni, kako bi se omogućila točna ocjena funkcioniranja Direktive u praksi te bi navedene podatke trebale priopćavati Komisiji. U obrascu za prijenos takvih podataka Komisiji, koji će Komisija uspostaviti uz pomoć odbora u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011, trebalo bi predvidjeti suženi popis najvažnijih ishoda postupaka koji su zajednički svim državama članicama. Na primjer, u slučaju postupka restrukturiranja, najvažniji ishodi mogli bi biti: postupci u kojima je sud potvrdio plan, planovi koje sud nije potvrdio, postupci restrukturiranja koji su pretvoreni u postupke likvidacije ili su zatvoreni zbog otvaranja postupka likvidacije prije nego što je sud potvrdio plan. Države članice ne bi trebale biti obvezne dostaviti raščlanjivanje po vrstama ishoda u odnosu na one postupke koji završavaju prije donošenja ikakvih relevantnih mjera, mogle bi međutim dostaviti skupnu brojku za sve postupke koji su proglašeni neprihvatljivima, odbačeni su ili povučeni prije pokretanja. Obrascem bi se također trebalo pružiti popis mogućnosti koje bi države članice mogle uzeti u obzir pri određivanju veličine dužnika, upućivanjem na jedan ili više elemenata definicije mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća koja je zajednička pravu svih država članica. Jedna od tih mogućnosti u svakom slučaju trebala bi biti određivanje veličine dužnika samo na temelju broja zaposlenika. Obrascem izrađenim uz pomoć odbora trebalo bi također odrediti elemente prosječnih troškova i prosječnih stopa naplate za koje države članice mogu dobrovoljno prikupiti podatke. Obrascem bi se trebale dati smjernice u odnosu na elemente koje bi trebalo uzeti u obzir u slučaju da države članice upotrebljavaju metodu uzoraka, na primjer u odnosu na veličinu uzorka kako bi se osigurala zastupljenost što se tiče zemljopisne raspoređenosti, veličine dužnika i vrste industrije. U obrazac bi trebalo uključiti mogućnost da države članice pruže dodatne informacije ako ih imaju, na primjer o ukupnom iznosu imovine i obveza dužnika.

- (43) Stabilnost financijskih tržišta čvrsto se oslanja na ugovore o financijskom kolateralu, posebno kada se kolateralno osiguranje daje u odnosu na sudjelovanje u namjenskim sustavima ili operacijama središnjih banaka i kada se središnjim drugim ugovornim stranama pružaju iznosi nadoknade. Budući da vrijednost financijskih instrumenata koji se daju kao osiguranje može biti vrlo promjenjiva, ključno je da se njihova vrijednost brzo realizira prije opadanja. Stoga (...) bi Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998.¹⁴, Direktiva 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ i Uredba (EU) br. 648/2012¹⁶ **trebale imati prvenstvo nad odredbama ove Direktive. Državama članicama trebalo bi dopustiti izuzeće sporazuma o netiranju, uključujući sporazume o konačnom netiranju, od učinaka odgode pojedinačnih postupaka ovrhe čak i ako nisu pokriveni navedenim instrumentima, ako su takvi sporazumi provedivi u skladu s pravom dotične države članice čak i ako je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti. To bi moglo vrijediti za znatan broj standardiziranih sporazuma koje diljem financijskih i energetske tržišta te tržišta robe upotrebljavaju nefinancijske i financijske druge ugovorne strane. Tim se sporazumima smanjuju sistemski rizici, posebno na tržištima izvedenica. Takvi sporazumi mogu dakle biti izuzeti iz ograničenja koje zakoni o nesolventnosti uvode u odnosu na izvršive ugovore. U skladu s tim državama članicama također bi trebalo dopustiti izuzeće zakonskih sporazuma o konačnom netiranju od učinaka odgode pojedinačnih postupaka ovrhe ako je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti. Iznos koji proizlazi iz provedbe sporazuma o konačnom netiranju trebao bi međutim podlijegati odgodi.**
- (43a) **Države članice koje su stranke Konvencije o međunarodnim stvarnopravnim osiguranjima na pokretnoj opremi (Konvencija iz Cape Towna) i njezinih Protokola trebale bi biti u mogućnosti i dalje poštovati svoje postojeće međunarodne obveze. Odredbama ove Direktive koje se odnose na okvire preventivnog restrukturiranja ne bi trebalo dovoditi u pitanje primjenu Konvencije o međunarodnim stvarnopravnim osiguranjima na pokretnoj opremi i njezine Protokole.**

¹⁴ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

¹⁵ Direktiva 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. lipnja 2012. o financijskom kolateralu (SL L 168/43, 27.6.2002., str. 43.).

¹⁶ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

- (44) Učinkovitost procesa donošenja i primjene plana restrukturiranja ne smije biti ugrožena pravilima prava trgovačkih društava. Stoga bi države članice trebale odstupiti od zahtjeva donesenih Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ u pogledu obveze da se sazove glavna skupština društva i ponude dionice postojećim dioničarima na temelju prava prvokupa u onoj mjeri i razdoblju koji su potrebni kako bi se osiguralo da dioničari ne onemogućuju napore restrukturiranja zlouporabom prava utvrđenih Direktivom (EU) 2017/1132. **Za države članice može na primjer biti potrebno uvođenje izuzeća od obveze sazivanja glavne skupštine dioničara ili od uobičajenih razdoblja, ako uprava treba donijeti hitne mjere kako bi se sačuvala imovina društva, na primjer traženjem odgode pojedinačnih postupaka ovrhe u slučaju ozbiljnog i naglog gubitka upisanog kapitala i vjerojatne nesolventnosti. Može se zahtijevati i odstupanje od zakona o trgovačkim društvima ako se planom restrukturiranja predviđa izdavanje novih dionica koje se prvenstveno mogu ponuditi vjerovnicima kao pretvorba duga u vlasnički udio ili smanjenje iznosa upisanog kapitala u slučaju prijenosa dijelova društva. Takva bi odstupanja trebala biti ograničenog trajanja u onoj mjeri u kojoj države članice smatraju da su ona potrebna za uspostavu okvira preventivnog restrukturiranja.** Države članice ne bi trebale biti obvezne odstupiti od pravila prava o trgovačkim društvima u potpunosti **ili djelomično, za neograničeno** ili ograničeno vremensko razdoblje pod uvjetom da osiguraju da zahtjevi prava o trgovačkim društvima ne mogu ugroziti učinkovitost procesa restrukturiranja ili da države članice imaju druge, jednako učinkovite alate kojima se osigurava da dioničari ne mogu neopravdano sprečavati donošenje ili provedbu plana restrukturiranja kojim bi se povratila održivost poslovanja. U tom kontekstu države članice trebaju dati posebnu važnost učinkovitosti odredaba povezanih s odgodom provedbe ovrhe i potvrdom plana restrukturiranja koji ne bi smio biti **nepotrebno** ugrožen zahtjevima da se sazove glavna skupština dioničara ili rezultatima skupštine.

¹⁷ Direktiva 2012/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o usklađivanju zaštitnih mehanizama koje, radi zaštite interesa članova i trećih osoba, države članice zahtijevaju od trgovačkih društava u smislu članka 54. drugog stavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u pogledu osnivanja dioničkih društava te održavanja i promjene njihovog kapitala, a s ciljem ujednačavanja tih zaštitnih mehanizama (SL L 315, 14.11.2012., str. 74.).

Direktivu (EU) 2017/1132 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Države članice raspolažu prostorom za slobodnu procjenu u odnosu na odstupanja koja su potrebna u kontekstu nacionalnog prava o trgovačkim društvima, kako bi učinkovito provele ovu Direktivu, te također mogu osigurati slična izuzeća od primjene navedenih odredaba iz Direktive 2017/1132 o postupcima u slučaju nesolventnosti koja nisu obuhvaćena ovom Direktivom i kojima se omogućuje provedba mjera restrukturiranja.

- (45) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima¹⁸, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (46) Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za uspostavu i daljnje promjene obrasca za komuniciranje podataka. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹.

¹⁸ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

¹⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(47) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice same, jer bi se razlikama među nacionalnim okvirima za restrukturiranje i nesolventnost nastavile stvarati prepreke slobodnom kretanju kapitala i slobodi poslovnog nastana, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom Direktivom utvrđuju se pravila o:
 - (a) **okvirima** za preventivno restrukturiranje na raspolaganju dužnicima u financijskim poteškoćama **i, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, nefinancijskim poteškoćama**, u slučaju vjerojatne nesolventnosti;
 - (b) postupcima koji vode do razrješenja od duga nastalog kod **nesolventnih** poduzetnika **i svih s njima povezanim razdobljima zabrane i**
 - (c) mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na **restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga.**
2. Direktiva se ne primjenjuje na postupke iz stavka 1. ovog članka koji se odnose na dužnike **koji su**:
 - (d) osiguravajuća društva i društva za reosiguranje kako su definirana u članku 13. točkama 1. i 4. Direktive 2009/138/EZ;
 - (e) kreditne institucije kako su definirane u članku 4. točki 1. Uredbe (EZ) br. 575/2013;
 - (f) investicijska društva i subjekti za zajednička ulaganja kako su definirani u članku 4. stavku 1. točkama 2. **odnosno** 7. Uredbe (EZ) 575/2013;

- (g) središnje druge ugovorne strane kako su definirane u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (h) središnji depozitoriji vrijednosnih papira kako su definirani u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014;
- (i) (...) subjekti navedeni u članku 1. stavku 1. prvom podstavku Direktive 2014/59/EU **osim onih iz ovog stavka točaka od (a) do (e);**
- (j) **javna tijela u skladu s nacionalnim pravom; i**
- (k) fizičke osobe koje nisu poduzetnici.

2.a Uz stavak 2. ovoga članka države članice mogu isključiti postupke iz stavka 1. ovoga članka koji se odnose na dužnike koji su ostale financijske institucije koje pružaju financijske usluge koje podliježu posebnim aranžmanima u skladu s kojima nacionalna nadzorna tijela ili sanacijska tijela imaju široke ovlasti intervencije, usporedive s ovlastima utvrđenima za tijela iz ovoga članka stavka 2. točaka od (a) do (f). Države članice Komisiji dostavljaju te posebne aranžmane.

3. Države članice mogu proširiti primjenu postupaka iz stavka 1. točke (b) na **nesolventne** fizičke osobe koje nisu poduzetnici.

Države članice mogu primjenu stavka 1. točke (a) ograničiti na pravne osobe.

4. **Države članice mogu odrediti da su sljedeća potraživanja isključena iz okvira za preventivno restrukturiranje iz stavka 1 točke (a) ili da njime nisu zahvaćena:**

- (l) **postojeća i buduća potraživanja sadašnjih ili bivših zaposlenika;**

- (m) **potraživanja za uzdržavanje koja proizlaze iz obiteljskog odnosa, roditeljstva, braka ili tazbinskog srodstva; ili**
- (n) **potraživanja koja proizlaze iz deliktne odgovornosti dužnika.**

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće (...) definicije:

- (1) (...)
- (2) „restrukturiranje” znači **mjere koje uključuju** promjenu sastava, uvjeta ili strukture imovine i obveza dužnika ili bilo kojeg drugog dijela strukture kapitala dužnika (...) **poput** prodaje imovine ili dijelova poslovanja, **i ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, prodaju poslovanja kao društva s trajnim poslovanjem kao i sve potrebne operativne promjene** ili kombinaciju tih elemenata (...);
- (3) „zahvaćena strana” znači **vjerovnik čija su potraživanja** i, ako je primjenljivo u skladu s nacionalnim pravom, nositelji udjela čiji su (...) interesi **izravno** zahvaćeni planom restrukturiranja;
- (3a) „nositelj udjela” znači **osoba koji ima vlasnički udjel u dužniku ili poslovanju dužnika, uključujući dioničare, u mjeri u kojoj ta osoba nije vjerovnik;**
- (4) „odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe” znači privremena suspenzija prava vjerovnika da se prisilno naplati od dužnika **koju odobrava pravosudno ili administrativno tijelo ili se odobrava provedbom zakona i, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, od trećih strana koje pružaju jamstva, u okviru pravosudnog, upravnog ili nekog drugog postupka ili prava na zapljenu ili na izvansudsku prodaju imovine ili poslovanja dužnika;**

- (5) „izvršivi **ugovor**” znači **ugovor** između dužnika i jednog ili više vjerovnika u skladu s kojim obje **strane** i dalje imaju obveze u trenutku **odobrenja ili primjene** odgode pojedinačnih postupaka ovrhe”;
- (6) (...)
- (7) (...)
- (8) (...)
- (9) „ispitivanje najboljeg interesa vjerovnika” znači da nijedan nesuglasni vjerovnik na temelju plana restrukturiranja ne bi bio u nepovoljnijem položaju nego što bi to **taj vjerovnik bio** u slučaju likvidacije, bilo da je u pitanju prodaja po dijelovima ili prodaja kao društva s trajnim poslovanjem, **ako bi se u skladu s nacionalnim pravom primijenilo normalno rangiranje likvidacijskih prioriteta, ili u slučaju sljedećeg najboljeg alternativnog scenarija, ako se plan restrukturiranja ne potvrdi;**
- (10) (...)
- (11) „novo financiranje” znači svaka nova **financijska pomoć** (...) koju pruža postojeći ili novi vjerovnik **kako bi** se proveo plan restrukturiranja i (...) koja je **uključena** u taj plan restrukturiranja (...);
- (12) „privremeno financiranje” znači **nova financijska pomoć** (...) koju daje postojeći ili novi vjerovnik, **koja minimalno uključuje financijsku pomoć tijekom odgode pojedinačnih postupaka ovrhe** koja je **opravdano** i neposredno potrebna kako bi poslovanje dužnika nastavilo s radom (...) ili za očuvanje ili povećanje vrijednosti tog poslovanja (...);
- (13) „(...) poduzetnik” znači fizička osoba koja obavlja trgovačku djelatnost, poslovanje, obrt ili zanimanje (...);

- (14) „potpuno razrješenje od duga” znači otpis mogućnosti da se protiv poduzetnika prisilno naplati razrješive dugove ili otpis nepodmirenih razrješivih dugova kao dio postupka koji bi mogao uključivati prodaju imovine (...) ili plan (...) otplate ili oboje;
- (15) „upravitelj u području restrukturiranja” znači osoba ili tijelo koje imenuje sudsko ili upravno tijelo, **posebno** radi obavljanja jednog ili više od sljedećih zadataka:
- (a) **pomoć** dužniku i vjerovnicima u izradi plana restrukturiranja ili u pregovorima o tom planu;
 - (b) **nadzor** aktivnosti dužnika tijekom pregovora o planu restrukturiranja i podnošenje izvješća sudskom ili upravnom tijelu;
 - (c) **preuzimanje** djelomičnog upravljanja nad imovinom i poslovima dužnika tijekom pregovora.

2. Za potrebe ove Direktive sljedeće pojmove treba tumačiti onako kako su definirani nacionalnim pravom:

- (a) **nesolventnost;**
- (b) **vjerojatnost nesolventnosti;**
- (c) **mala i srednja poduzeća (MSP-i).**

Članak 3.

Rano upozorenje i pristup informacijama

1. Države članice osiguravaju da dužnici (...) imaju pristup **barem jednom** alatu za rano upozoravanje kojim se mogu otkriti **okolnosti koje mogu dovesti do vjerojatnosti nesolventnosti i kojima se dužniku može** (...) signalizirati da je potrebno **bez odgode** djelovati.
2. Države članice osiguravaju da dužnici (...) imaju pristup relevantnim (...) informacijama o alatima za rano upozoravanje **koji su na raspolaganju kao i postupcima i mjerama koji se odnose na restrukturiranje (...) i razrješenje od (...) duga.**
3. Države članice mogu ograničiti pristup određen u stavcima 1. i 2. na **MSP-e i** poduzetnike.

GLAVA II.

Okviri za preventivno restrukturiranje

Poglavlje 1.

Raspoloživost okvira za preventivno restrukturiranje

Članak 4.

Raspoloživost okvira za preventivno restrukturiranje

1. Države članice osiguravaju da u slučaju vjerojatnosti nesolventnosti dužnici (...) imaju pristup (...) okvirima za preventivno restrukturiranje kojima im se omogućuje restrukturiranje **s ciljem (...) sprečavanja nesolventnosti i osiguravanja održivosti.**
- 1.a Države članice mogu zadržati ili uvesti ispitivanje održivosti u okviru nacionalnoga prava, pod uvjetom da se takvim ispitivanjem namjerava isključiti dužnike kod kojih održivost nije izgledna, i da ga se može provesti bez nanošenja štete imovini dužnika.**
- 1.b Države članice mogu odrediti koliko puta dužnik u određenom razdoblju ima pravo pristupiti okviru za preventivno restrukturiranje u skladu s ovom Direktivom.**
2. **Okvir za preventivno restrukturiranje u skladu s ovom Direktivom može se sastojati od jednog postupka, mjere ili odredbe ili više njih, čime se dužnicima i zahvaćenim stranama osiguravaju prava i zaštitni mehanizmi navedeni u ovoj glavi u dosljednom okviru, ne dovodeći u pitanje bilo koje druge okvire za restrukturiranje iz nacionalnoga prava.**

3. Države članice **moгу** uvesti odredbe kojima se ograničava uključenost pravosudnog ili upravnog tijela na onu mjeru koja je potrebna i razmjerna (...).
4. Primjena **okvira** za preventivno restrukturiranje **iz ove Direktive** na raspolaganju je dužnicima na zahtjev. **Države članice mogu predvidjeti da takav okvir bude na raspolaganju i vjerovnicima na zahtjev.**

Poglavlje 2.

Olakšavanje pregovaranja o planu preventivnog restrukturiranja

Članak 5.

Dužnik sa zadržanim ovlastima

1. Države članice osiguravaju da dužnici koji se koriste postupcima preventivnog restrukturiranja i dalje u potpunosti ili barem djelomično upravljaju svojom imovinom i svakodnevnim poslovanjem poduzeća.
2. **Ako je potrebno**, pravosudno ili administrativno tijelo imenuje upravitelja u području restrukturiranja, (...) o čemu **se odlučuje posebno za svaki slučaj**, osim u **određenim okolnostima kada država članica može zahtijevati obvezno imenovanje takvog upravitelja u svakom slučaju**.
3. (...)

Članak 6.

Odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe

1. Države članice osiguravaju da dužnici (...) mogu iskoristiti odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe (...) kako bi podržali pregovore o planu restrukturiranja **u okviru za preventivno restrukturiranje.**

Države članice mogu propisati da pravosudna ili upravna tijela mogu odbiti odobriti odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe ako takva odgoda nije potrebna ili ako se njome ne bi ispunio cilj iz prvog podstavka.

2. **Ne dovodeći u pitanje stavke 2.b i 3.** države članice osiguravaju da se odgodom pojedinačnih postupaka ovrhe mogu **obuhvatiti** sve vrste **potraživanja**, uključujući osigurana **potraživanja** i povlaštena **potraživanja**.

- 2.a **Države članice mogu propisati da odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe može biti opća i da njome mogu biti obuhvaćeni svi vjerovnici, ili ograničena i da se njome obuhvaća jedan ili više pojedinačnih vjerovnika ili kategorija vjerovnika (...).**

- 2.b **Države članice mogu isključiti određena potraživanja ili kategorije potraživanja iz područja primjene odgode pojedinačnih postupaka ovrhe u precizno određenim okolnostima, ako je takvo isključenje opravdano i**

- (a) **ako nije izgledno da će se ovrhom ugroziti restrukturiranje poslovanja; ili**
 - (b) **ako bi se odgodom neopravdano oštetili vjerovnici tih potraživanja.**

3. Stavak 2. ne primjenjuje se na (...) potraživanja radnika.

Države članice mogu na takva potraživanja primijeniti stavak 2. ako i u mjeri kojom države članice (...) osiguravaju da je plaćanje tih potraživanja zajamčeno **okvirima za preventivno restrukturiranje** na razini zaštite koja je barem jednaka onoj danoj prema relevantnom nacionalnom pravu kojim se prenosi Direktivu 2008/94/EZ.

4. Države članice ograničavaju **početno** trajanje odgode pojedinačnih postupaka ovrhe na razdoblje od najviše četiri mjeseca.

5. **Neovisno o stavku 4.** države članice (...) mogu omogućiti pravosudnim ili upravnim tijelima produljenje (...) trajanja odgode pojedinačnih postupaka ovrhe ili odobriti novu odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe na zahtjev dužnika, **vjerovnika, ili ako je primjenjivo, upravitelja u području restrukturiranja.** Takvo produljenje ili novo razdoblje odgode pojedinačnih postupaka ovrhe odobrava se samo **u precizno određenim okolnostima, ako su takvo produljenje ili nova razdoblja odgode propisno obrazloženi.** (...)

6. (...)

7. Ukupno trajanje odgode pojedinačnih postupaka ovrhe, uključujući produljenja i obnavljanja, ne smije premašiti dvanaest mjeseci.

7a. Odstupajući od stavka 7., ako je u skladu s nacionalnim pravom potrebno predati plan restrukturiranja na potvrdu pravosudnom ili upravnom tijelu u roku od osam mjeseci od početka početne odgode pojedinačnih postupaka ovrhe, države članice mogu odrediti produljenje te odgode dok plan ne bude potvrđen.

8. Države članice osiguravaju da pravosudna ili upravna tijela **mogu** ukinuti odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe (...) **u sljedećim slučajevima:**

(a) **odgoda više ne ispunjava ciljeve iz stavka 1.; ili**

- (b) ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, jedan ili više vjerovnika ili jedna ili više kategorija vjerovnika nepravедno su oštećeni ili bi bili nepravедno oštećeni odgodom pojedinačnih postupaka ovrhe.

Države članice mogu ograničiti mogućnost ukidanja odgode pojedinačnih postupaka ovrhe na situacije u kojima vjerovnici nisu imali mogućnost da ih se sasluša prije nego je ovrha stupila na snagu ili prije nego je pravosudno ili administrativno tijelo odobrilo produljenje tog razdoblja.

U vremenskim okvirima iz stavka 4. države članice mogu predvidjeti minimalno razdoblje tijekom kojeg se odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe ne može ukinuti.

9. (...)

Članak 7.

Posljedice odgode pojedinačnih postupaka ovrhe

1. Ako tijekom (...) odgode pojedinačnih postupaka ovrhe **dužnik** bude obvezan (...), **u skladu s nacionalnim pravom**, podnijeti zahtjev za **pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji može dovesti do likvidacije dužnika**, obveza se suspendira tijekom trajanja te odgode.
2. (...) Odgodom **pojedinačnih postupaka ovrhe** (...) **u skladu sa člankom 6. suspendira se tijekom trajanja odgode pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji može dovesti do likvidacije dužnika** na zahtjev jednog ili više vjerovnika.

3. Države članice mogu odstupiti od **stavaka 1. i 2.** ako dužnik (...) nije u mogućnosti otplatiti dugove u skladu s dospijećem (...). U tom slučaju države članice osiguravaju da (...) pravosudno ili upravno tijelo može odlučiti (...) zadržati prednosti odgode pojedinačnih postupaka ovrhe, **u slučaju da, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti koji može dovesti do likvidacije dužnika ne bi bilo u općem interesu vjerovnika.**

4. (...)

5. Države članice osiguravaju da vjerovnici ne obustavljaju provedbu niti raskidaju, ubrzavaju ili na bilo koji drugi način modificiraju izvršive ugovore na štetu dužnika putem ugovornih klauzula kojima se određuju takve mjere isključivo zbog:

(c) **zahtjeva za pokretanje postupka preventivnog restrukturiranja;**

(d) **zahtjeva za odgodu pojedinačnih postupaka ovrhe;**

(e) **pokretanja postupka preventivnog restrukturiranja ili**

(f) **odobrenja odgode pojedinačnih postupaka ovrhe kao takve. (...)**

5a. Države članice **mogu predvidjeti pravila kojima se sprečava ili ograničava (...)** vjerovnike na koje se odgoda odnosi **da obustavljaju provedbu ili raskidaju, ubrzavaju** ili na bilo koji drugi način **modificiraju** izvršive ugovore na štetu dužnika u odnosu na dugove koji su nastali prije odgode **i koje dužnik nije platio.**

Ovaj se stavak posebno odnosi na slučaj osnovnih ugovora koji su potrebni kako bi se nastavilo svakodnevno poslovanje.

- 5b. **Države članice mogu predvidjeti da se odgoda pojedinačnih postupaka ovrhe ne primjenjuje na sporazume o netiranju, uključujući sporazume o konačnom netiranju, na financijskim tržištima, energetskim tržištima i tržištima robe, čak i u slučajevima u kojima se ne primjenjuje članak 31., ako su takvi sporazumi provedivi u skladu s nacionalnim zakonom o nesolventnosti. Odgoda se međutim primjenjuje na ovrhu potraživanja koju vjerovnik pokreće protiv dužnika na temelju izvršenja sporazuma o netiranju.**
6. **Direktivom se ne sprečava** dužnika da u normalnom tijeku poslovanja plaća potraživanja nezahvaćenih vjerovnika ili potraživanja koja se njima duguju i potraživanja zahvaćenih vjerovnika koja nastanu (...) **tijekom** odgode pojedinačnih postupaka ovrhe.
7. Države članice **osiguravaju da istek odgode bez donošenja plana restrukturiranja kao takav ne daje povod otvaranju postupka u slučaju nesolventnosti koji može dovesti do likvidacije dužnika**, osim ako su ispunjeni ostali uvjeti za **otvaranje postupka** u skladu s nacionalnim pravom.

Poglavlje 3.

Planovi restrukturiranja

Članak 8.

Sadržaj planova restrukturiranja

1. Države članice zahtijevaju da planovi restrukturiranja koji su podneseni na **donošenje u skladu s člankom 9. ili na potvrdu pravosudnog ili upravnog tijela u skladu s člankom 10.** sadrže barem sljedeće informacije:
 - (a) identitet dužnika (...);
 - (b) **imovinu i obveze u trenutku podnošenja plana restrukturiranja kao i opis ekonomske situacije dužnika i položaja radnika, opis razloga i razmjer (...)** poteškoća dužnika;
 - (c) (...) zahvaćene strane, bilo da su navedene pojedinačno ili opisane po (...) kategorijama duga **u skladu s nacionalnim pravom**, kao i njihova potraživanja ili interese obuhvaćene planom restrukturiranja;
 - (d) **ako je primjenjivo**, kategorije u koje su grupirane zahvaćene strane u svrhu donošenja plana **restrukturiranja (...)** i (...) odgovarajuće vrijednosti **potraživanja i interesa** u svakoj kategoriji;
 - (e) **ako je primjenjivo**, (...) strane, bilo da su navedene pojedinačno ili opisane po (...) kategorijama duga **u skladu s nacionalnim pravom, koje nisu zahvaćene planom restrukturiranja**, zajedno s **opisom** razloga zašto je (...) predloženo da ih se **ne** zahvati;

- (f) uvjeti plana **restrukturiranja**, uključujući posebno:
- i. sve (...) **predložene mjere restrukturiranja iz članka 2. stavka 1. točke 2.;**
 - ii. predloženo trajanje **takvih mjera, ako je primjenjivo; i**
 - iii. bilo koje novo financiranje koje se očekuje kao dio plana restrukturiranja i **razlozi zbog kojih je potrebno taj plan provesti; i**
- (g) (...) obrazloženje (...) kojim se navodi zašto **plan restrukturiranja ima razumne izgleda za sprečavanje nesolventnosti dužnika i osiguranje održivosti poslovanja, uključujući potrebne preduvjete njegova uspjeha.**
2. Države članice **stavljaju na raspolaganje na internetu sveobuhvatne kontrolne popise za planove restrukturiranja, prilagođene potrebama MSP-a. Kontrolni popisi uključuju praktične smjernice o tome kako se sastavljaju planovi restrukturiranja u nacionalnom pravu. (...)**
3. (...)

Članak 9.

Donošenje planova restrukturiranja

01. **Države članice osiguravaju da, neovisno o tome tko se prijavljuje za postupak preventivnog restrukturiranja u skladu s člankom 4., dužnici imaju pravo podnošenja planova restrukturiranja na donošenje zahvaćenim stranama. Države članice mogu također osigurati da vjerovnici i upravitelji u području restrukturiranja imaju pravo podnošenja planova restrukturiranja.**

1. Države članice osiguravaju da (...) zahvaćene **strane** imaju pravo glasovanja o donošenju plana restrukturiranja. (...)
- 1.a **Neovisno o stavku 1., države članice mogu isključiti iz prava na glasovanje sljedeće osobe:**
 - (a) **nositelje udjela;**
 - (b) **vjerovnike čije su potraživanja rangirana ispod uobičajenih neosiguranih vjerovnika pri normalnom rangiranju likvidacijskih prioriteta; ili**
 - (c) **sve strane povezane s dužnikom ili poslovanjem dužnika sa sukobom interesa u skladu s nacionalnim pravom.**
2. Države članice osiguravaju da se zahvaćene strane tretiraju u zasebnim kategorijama koje odražavaju (...) **dostatno** zajedničkog interesa, **u skladu s nacionalnim pravom.** Osigurana i neosigurana potraživanja moraju se tretirati barem u zasebnim kategorijama u svrhu donošenja plana restrukturiranja. Države članice također mogu osigurati da se **potraživanja** radnika tretiraju kao zasebna kategorija.
Države članice mogu predvidjeti da dužnici koji su MSP-i mogu odlučiti da zahvaćene strane ne tretiraju po zasebnim kategorijama.
3. **Formiranje kategorija** pregledava pravosudno ili upravno tijelo kada se **podnosi** (...) zahtjev za potvrdu plana restrukturiranja. **Države članice mogu predvidjeti da pravosudno ili upravno tijelo ispita i potvrdi formiranje kategorija u ranijoj fazi.**
4. (...) Zahvaćene strane donose plan restrukturiranja pod uvjetom da se u (...) svakoj kategoriji dosegne većina u iznosu njihovih potraživanja ili interesa. **Države članice mogu osim toga zahtijevati da se u svakoj kategoriji dosegne većina u broju zahvaćenih strana.**

Države članice određuju većinu koja je **potrebna** za donošenje plana restrukturiranja. **Ta većina** ne (...) prelazi 75 % iznosa potraživanja ili interesa u svakoj kategoriji, **ili, ako je primjenjivo, broja zahvaćenih strana u svakoj kategoriji.**

5. **Neovisno o stavcima od 1. do 4.** države članice mogu **predvidjeti** mogućnost **zamjene službenog** glasovanja o donošenju plana restrukturiranja sporazumom s potrebnom većinom.
6. (...)

Članak 10.

Potvrda planova restrukturiranja

1. Države članice osiguravaju da **barem** sljedeći planovi restrukturiranja **budu** obvezujući za strane samo ako ih potvrđuje pravosudno ili upravno tijelo:
 - (a) planovi restrukturiranja koji utječu na **potraživanja ili** interese zahvaćenih strana koje se ne slažu; **i**
 - (b) planovi restrukturiranja kojima se predviđa novo financiranje.
2. Države članice osiguravaju da su uvjeti u kojima pravosudno ili upravno tijelo može potvrditi plan restrukturiranja jasno određeni i da uključuju najmanje sljedeće:
 - (a) plan restrukturiranja donesen je u skladu s člankom 9. (...);
 - (aa) prema vjerovnicima u istoj kategoriji u kojoj se glasuje, ili, ako postoji samo jedna kategorija u skladu s člankom 9. stavkom 2. drugim podstavkom, vjerovnicima s dostatnim zajedničkim interesom, postupa se jednako, razmjerno njihovim potraživanjima;**

- (ab) o planu restrukturiranja obaviještene su sve (...) zahvaćene strane u skladu s nacionalnim pravom;
- (b) u slučaju nesuglasnih vjerovnika plan restrukturiranja u skladu je s ispitivanjem najboljeg interesa vjerovnika;
- (c) ako je primjenjivo, svako novo financiranje potrebno je za provedbu plana restrukturiranja i ne oštećuje nepravedno interese vjerovnika.

Pravosudno ili upravno tijelo ispitat će sukladnost s prvim podstavkom točkom (b) samo u slučaju osporavanja.

- 3. Države članice osiguravaju da pravosudna ili upravna tijela **imaju mogućnost** odbiti potvrditi plan restrukturiranja ako taj plan ne **bi imao** (...) razumne izgleda za sprečavanje nesolventnosti dužnika **ili** osiguravanje održivosti poduzeća.
- 4. (...)

Članak 11.

Nadglasavanje među kategorijama

- 1. Države članice osiguravaju da pravosudno ili upravno tijelo na prijedlog dužnika ili (...) uz pristanak dužnika može potvrditi plan restrukturiranja koji nisu odobrile **sve kategorije** zahvaćenih strana **koje glasuju u skladu s člankom 9. stavkom 4.** te da takav plan postaje obvezujući za (...) nesuglasne kategorije **koje glasuju** kada plan restrukturiranja **ispunjava najmanje sljedeće uvjete:**
 - (a) u skladu je s člankom 10. stavkom 2.;
 - (b) u skladu sa stavkom 2. odobrile su ga **potrebne kategorije zahvaćenih strana koje glasuju;**

- (c) u skladu je s ispitivanjem pravednosti iz stavka 2.a;
- (d) nijedna kategorija zahvaćenih strana ne može u okviru plana restrukturiranja primiti ili zadržati iznos koji prelazi njezina potraživanja ili interese;

Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu ograničiti zahtjev za pristankom dužnika na slučajeve u kojima su dužnici MSP-i.

2. **Kako bi plan restrukturiranja bio potvrđen, države članice zahtijevaju da ga odobri netko od navedenih:**

- (a) barem jedna kategorija zahvaćenih strana **koja glasuje, ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, ugrožene strane**, koje nisu kategorija nositelja udjela **ili** neka druga kategorija koja nakon procjene **dužnika kao društva s trajnim poslovanjem** ne bi primila uplatu **ni** zadržala ikakav interes, **ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, može se razumno predvidjeti da ne bi primila nikakvu uplatu ni zadržala ikakav interes kada bi se u skladu s nacionalnim pravom primjenjivalo normalno rangiranje likvidacijskih prioriteta; ili**
- (b) **većina kategorija zahvaćenih strana koje glasuju, pod uvjetom da je barem jedna od tih kategorija kategorija osiguranih vjerovnika ili da je nadređena u odnosu na kategoriju uobičajenih neosiguranih vjerovnika.**

Države članice mogu u okviru nacionalnoga prava uvesti obje alternative.

Države članice mogu **povećati minimalni broj (...) kategorija zahvaćenih strana, ili ako je tako određeno nacionalnim pravom, ugroženih strana** koje su potrebne za odobrenje plana kako se navodi u točki (a) ovog stavka.

2.a Države članice određuju ispitivanje pravednosti tako da zahtijevaju nešto od sljedećeg:

- (a) nesuglasna kategorija zahvaćenih vjerovnika koja glasuje u potpunosti je namirena istim ili istovrijednim sredstvima ako podređena kategorija u skladu s planom restrukturiranja treba primiti bilo koju uplatu ili zadržati bilo kakav interes; ili
- (b) prema nesuglasnoj kategoriji zahvaćenih vjerovnika koja glasuje odnosi se barem jednako povoljno kao i prema bilo kojoj drugoj kategoriji koja je jednako rangirana i povoljnije nego prema bilo kojoj njoj podređenoj kategoriji.

Države članice mogu zadržati ili uvesti odredbe koje odstupaju od stavka 2.a točke (a) ako je to potrebno za postizanje ciljeva planova restrukturiranja i ako se planom restrukturiranja nepravedno ne dovode u pitanje prava ili interesi bilo koje zahvaćene strane.

2.b Članak 10. stavak 3. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Članak 12.

Nositelji udjela

1. Ako države članice isključuju nositelje udjela iz primjene članka od 9. do 11., osiguravaju drugim sredstvima da (...) ti (...) nositelji udjela neopravdano ne sprečavaju donošenje, potvrdu ili provedbu plana restrukturiranja (...).

Države članice mogu prilagoditi ono što se u stavku 1. podrazumijeva neopravdanim tako da, među ostalim, u obzir uzmu činjenicu je li dužnik MSP ili veliko poduzeće, predložene mjere restrukturiranja koje se odnose na prava nositelja udjela, vrstu nositelja udjela, činjenicu je li dužnik pravna ili fizička osoba i imaju li partneri u društvu ograničenu ili neograničenu odgovornost.

2. (...)

Poglavlje 3.

Planovi restrukturiranja

Članak 13.

Vrednovanje koje provodi pravosudno ili upravno tijelo

1. (...) Pravosudno ili upravno tijelo **donesi odluku o procjeni (...)** na temelju navodnog kršenja **nečeg od sljedećeg:**
 - (a) ispitivanja najboljeg interesa vjerovnika **iz članka 2. stavka 1. točke 9. ili**
 - (b) **uvjeta za nadglasavanje među kategorijama iz članka 11. stavka 2. točke (a),**
samo ako nesuglasna zahvaćena strana osporava plan restrukturiranja.
2. (...)
3. Države članice osiguravaju da **za potrebe donošenja odluke o procjeni u skladu sa stavkom 1. pravosudna ili upravna tijela mogu imenovati ili saslušati** propisno kvalificirane stručnjake (...).
4. **Za potrebe stavka 1.** države članice osiguravaju da (...) **nesuglasna zahvaćena strana može** kod pravosudnih ili upravnih tijela koja trebaju potvrditi plan restrukturiranja (...) **pokrenuti postupak osporavanja.**

Države članice mogu odrediti da se takav postupak osporavanja može pokrenuti u okviru žalbe protiv odluke o potvrdi plana restrukturiranja.

Članak 14.

Učinci plana restrukturiranja

1. Države članice osiguravaju da su planovi restrukturiranja koje potvrđuje pravosudno ili upravno tijelo obvezujući za **sve zahvaćene strane**.
2. **Države članice osiguravaju da** vjerovnici koji nisu uključeni u donošenje plana restrukturiranja **u skladu s nacionalnim pravom** tim planom ne budu zahvaćeni.

Članak 15.

Žalbe

1. Države članice osiguravaju da se **svaka žalba predviđena u nacionalnom pravu na odluku o potvrdi ili odbijanju** plana restrukturiranja koju donese pravosudno tijelo **uloži** višem pravosudnom tijelu.

Države članice osiguravaju da se žalba na odluku o potvrdi ili odbijanju plana restrukturiranja koju donese upravno tijelo **uloži** pravosudnom tijelu.

2. (...)
3. Žalba na odluku kojom se potvrđuje plan restrukturiranja nema suspendivan učinak na provedbu tog plana.

Odstupajući od prvog stavka, države članice mogu predvidjeti mogućnost da pravosudna tijela suspendiraju provedbu plana restrukturiranja ili njegovih dijelova ako je to potrebno i primjereno radi zaštite interesa određene strane.

4. Kada se žalba potvrdi prema stavku 3., države članice osiguravaju da pravosudno tijelo može ili:
- (a) ukinuti plan restrukturiranja; ili
 - (b) **izmijeniti, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, i potvrditi plan restrukturiranja (...).**

Države članice mogu predvidjeti da, ako je plan potvrđen u skladu s prvim stavkom točkom (b), naknada se dodjeljuje strani koja je pretrpila novčane gubitke i čija žalba je prihvaćena.

POGLAVLJE 4.

Zaštita novog financiranja, privremenog financiranja i ostalih transakcija povezanih s restrukturiranjem

Članak 16.

Zaštita novog financiranja i privremenog financiranja

1. Države članice osiguravaju da se novo financiranje i privremeno financiranje (...) štite na odgovarajući način. **Kao minimum, u slučaju svake sljedeće nesolventnosti dužnika,**
- (a) novo **financiranje** i privremeno financiranje ne proglašavaju se ništavnim, poništivim ili neprovedivim i
 - (b) **davatelji takvog financiranja (...) nemaju građanskopravnu, administrativnu ili kaznenopravnu odgovornost**
- samo na osnovi toga što takvo financiranje štetno utječe na opće tijelo vjerovnika. (...)**

- 1.a **Države članice mogle bi takvu zaštitu ograničiti na one slučajeve u kojima je pravosudno ili upravno tijelo potvrdilo plan ili u kojima je privremeno financiranje bilo predmet prethodne kontrole.**
- 1.b **Države članice mogu iz primjene stavka 1. isključiti privremeno financiranje koje se odobrava nakon što dužnik više nije u mogućnosti otplatiti dugove u skladu s dospijećem.**
2. Države članice mogu **predvidjeti da, u slučaju svake sljedeće nesolventnosti dužnika, davatelji novog ili privremenog financiranja imaju pravo** na primanje plaćanja s prioritetom (...) u odnosu na ostale vjerovnike koji bi inače imali nadređena ili jednaka potraživanja (...).
3. (...)

Članak 17.

Zaštita ostalih transakcija povezanih s restrukturiranjem

1. **Ne dovodeći u pitanje članak 16.** države članice osiguravaju da, **u slučaju svake sljedeće nesolventnosti dužnika, transakcije koje su razumne i neposredno potrebne za pregovore o planu restrukturiranja (...)** nisu proglašene ništavnim, poništivim ili neprovedivim **samo na osnovi toga što takve transakcije** štetno utječu na opće tijelo vjerovnika (...).
- 1.a **Države članice mogle bi područje primjene stavka 1. ograničiti na one slučajeve u kojima je pravosudno ili upravno tijelo potvrdilo plan ili u kojima su takve transakcije bile predmet prethodne kontrole.**
- 1.b **Države članice mogu iz primjene stavka 1. isključiti transakcije koje su sklopljene nakon što dužnik više nije bio u mogućnosti otplatiti dugove u skladu s dospijećem.**

2. Transakcijama (...) iz stavka 1. obuhvaćeno je **barem**:
- (a) plaćanje (...) naknada i troškova pregovaranja, usvajanja **ili** potvrđivanja (...) plana restrukturiranja;
 - (b) plaćanje (...) naknada i troškova kojima se traži stručni savjet **usko** povezan s (...) restrukturiranjem; **i**
 - (c) (...)
 - (d) sva (...) plaćanja i izdaci nastali u uobičajenom tijeku poslovanja, **osim onih koji su navedeni u točkama (a) i (b).**
 - (e) (...)
3. (...)
4. **Ne dovodeći u pitanje članak 16.** države članice osiguravaju da, **u slučaju svake sljedeće nesolventnosti dužnika, nijedna transakcija (...) koja je razumna i neposredno potrebna za provedbu plana restrukturiranja i koja se provodi u skladu s (...) planom restrukturiranja koji je potvrdilo pravosudno ili upravno tijelo (...) nije proglašena ništavnom, poništivom ili neprovedivom samo na osnovi toga što takva transakcija štetno utječe na opće tijelo vjerovnika (...).**

POGLAVLJE 5.

Dužnosti direktora kada postoji vjerojatnost nesolventnosti

Članak 18.

(...)

GLAVA III.

(...) Razrješenje od duga i zabrane

Članak 19.

Pristup razrješenju

1. Države članice osiguravaju da **nesolventni poduzetnici imaju pristup barem jednom postupku koji može dovesti do potpunog razrješenja** od duga u skladu s ovom Direktivom.

Države članice mogu zahtijevati završetak obavljanja trgovačke djelatnosti, poslovanja, obrta ili zanimanja na koje se dugovi odnose.

2. Države članice u kojima je potpuno razrješenje od duga uvjetovano time da poduzetnik djelomično otplati dug osiguravaju da se povezana obveza otplate temelji na pojedinačnoj situaciji poduzetnika i **posebno** da (...) je razmjerna dohotku **poduzetnika koji se može ovršiti ili** raspoloživom dohotku i **imovini tijekom** razdoblja razrješenja i **uzima u obzir pravičan interes vjerovnika.**

Članak 20.

Razdoblje razrješenja

1. **Države članice osiguravaju da razdoblje (...) nakon kojeg nesolventni poduzetnici mogu biti u potpunosti razriješeni od duga ne smije biti dulje od tri godine počevši najkasnije od jednog od sljedećih događaja:**
 - (a) **u slučaju postupka koji uključuje plan otplate, odluka pravosudnog ili upravnoga tijela kojom se potvrđuje plan ili početak provedbe (...) plana (...); ili**

(b) u slučaju svakog drugog postupka, odluka pravosudnog ili upravnoga tijela (...) o otvaranju (...) postupka **ili trenutak uspostave nesolvencijske mase.**

2. Države članice osiguravaju da su (...) **nesolventni poduzetnici koji su ispunili svoje obveze, ako postoje u okviru nacionalnoga prava**, razriješeni od svojih dugova **nakon isteka razdoblja razrješenja** te da se nije potrebno **prijaviti** pravosudnom ili upravnom tijelu **za otvaranje dodatnog postupka uz postupak iz stavka 1.**

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak države članice mogu zadržati ili uvesti odredbe kojima se pravosudnom ili upravnom tijelu omogućuje da provjere po službenoj dužnosti ili na zahtjev osobe s legitimnim interesom jesu li poduzetnici ispunili obveze za dobivanje razrješenja od duga.

- 2.a Države članice mogu osigurati da se **potpunim razrješenjem od duga ne narušava nastavak postupka u slučaju nesolventnosti kojim se obuhvaća prodaja i raspodjela imovine poduzetnika koja je bila dio nesolvencijske mase u razdoblju iz stavka 2. prvog podstavka.**

Članak 21.

Razdoblje zabrane

1. Države članice osiguravaju da kada **nesolventni** poduzetnik dobije razrješenje od duga u skladu s ovom Direktivom sve zabrane u vezi s osnivanjem ili obavljanjem djelatnosti, poslovanja, obrta ili zanimanja **iz jedinog razloga nesolventnosti** poduzetnika prestaju važiti najkasnije sa završetkom razdoblja razrješenja. (...)

- 1.a** Države članice osiguravaju da nakon prestanka razdoblja razrješenja, zabrane iz ovog članka stavka 1. prestaju proizvoditi učinak te da se nije potrebno prijaviti pravosudnom ili upravnom tijelu za otvaranje dodatnog postupka uz postupak iz članka 20. stavka 1.

Članak 22.

Odstupanja

1. Odstupajući od članaka od 19. do 21., države članice mogu zadržati ili uvesti odredbe **kojima se uskraćuje**, ograničava **ili opoziva** pristup razrješenju **od duga** ili **predviđa** dulja razdoblja za dobivanje potpunog razrješenja **od duga** ili dulja razdoblja zabrane u određenim precizno određenim okolnostima ako su takva **odstupanja propisno** obrazložena (...), **poput sljedećih slučajeva**:
- (a) **ako je nesolventni poduzetnik u skladu s nacionalnim pravom** djelovao nečasno ili u lošoj namjeri **u odnosu na vjerovnike ili druge dionike** dok se zaduživao, **tijekom postupka u slučaju nesolventnosti ili otplate duga**;
 - (b) **ako se nesolventni poduzetnik ne pridržava plana otplate** ili bilo kojih ostalih zakonskih obveza kojima se štite interesi vjerovnika, **uključujući obvezu maksimalnog povećanja povrata vjerovnicima**;
 - (ba) **ako se nesolventni poduzetnik ne pridržava obveza informiranja ili suradnje u skladu s nacionalnim pravom**;
 - (c) u slučaju zlouporabe **zahtjeva** za razrješenje;
 - (d) u slučaju podnošenja **novog zahtjeva** za razrješenje (...) unutar određenog razdoblja (...) **nakon što je nesolventnom poduzetniku odobreno potpuno razrješenje od duga ili mu je uskraćeno potpuno razrješenje od duga zbog teških kršenja obveza informiranja ili suradnje**;

(da) ako trošak postupka koji dovodi do razrješenja od duga nije podmiren ili

(db) ako je odstupanje potrebno kako bi se jamčila ravnoteža između prava dužnika i prava jednog vjerovnika ili više njih.

2. **Odstupajući od članka 20.,** države članice mogu predvidjeti dulja razdoblja razrješenja u sljedećim slučajevima:

(a) zaštitne mjere odobrila su ili naložila pravosudna ili upravna tijela s ciljem očuvanja glavnog mjesta stanovanja nesolventnoga poduzetnika i ako je primjenjivo, njegove obitelji, ili imovine nužne za nastavak trgovačke djelatnosti, poslovanja, obrta ili zanimanja poduzetnika ili

(b) glavno boravište nesolventnoga poduzetnika nije unovčeno.

3. Države članice mogu isključiti posebne kategorije duga, poput:

(e) osiguranih dugova;

(f) dugova proizašlih iz kaznenih sankcija **ili u vezi s njima;**

(g) **dugova proizašlih iz deliktne odgovornosti;**

(h) **dugova koji se odnose na obveze uzdržavanja koje proizlaze iz obiteljskog odnosa, roditeljstva, braka ili tazbinskog srodstva;**

(i) **dugova nastalih nakon primjene ili otvaranja postupka koji dovodi do razrješenja od duga i**

(j) **dugova proizašlih iz obveze plaćanja troškova postupka koji vodi do razrješenja od duga,**

iz razrješenja **od duga** ili **ograničiti pristup razrješenju od duga** ili odrediti dulje razdoblje razrješenja ako su takva isključenja, **ograničenja** ili dulja razdoblja **propisno** obrazloženi (...).

4. Odstupajući od članka 21., države članice mogu odrediti dulja ili neodređena razdoblja zabrane ako je **nesolventni** poduzetnik član profesije na koju se primjenjuju posebna etička pravila ili posebna pravila o reputaciji ili stručnom znanju ili profesije koja se odnosi na upravljanje imovinom drugih, ili ako nesolventni poduzetnik namjerava pristupiti takvoj profesiji.
- 4.a Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje nacionalna pravila u pogledu zabrana koje je naložilo pravosudno ili upravno tijelo osim onih iz članka 21.

Članak 23.

Konsolidacija postupaka u vezi s (...) dugovima poduzetnika

1. Države članice osiguravaju da se, kada **nesolventni poduzetnici imaju** (...) dugove koji su nastali tijekom obavljanja **njihove** trgovačke djelatnosti, poslovanja, obrta ili zanimanja kao i (...) dugove koji su nastali izvan tih aktivnosti, svi **razrješivi** dugovi obrađuju u jedinstvenom postupku u svrhu dobivanja **potpunog** razrješenja od duga.
2. **Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odrediti da je (...) dugove koji su kod nesolventnih poduzetnika nastali tijekom obavljanja njihove trgovačke djelatnosti, poslovanja, obrta ili zanimanja i dugove koji su nastali izvan tih aktivnosti** potrebno obrađivati u odvojenim postupcima, pod uvjetom da se navedene postupke može koordinirati u svrhu dobivanja **potpunog** razrješenja **od duga** u skladu s ovom Direktivom.

GLAVA IV.

Mjere za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga

Članak 24.

Pravosudna i upravna tijela

Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i moguće razlike u ustrojstvu pravosuđa širom Unije, države članice osiguravaju sljedeće:

- (a) članovima **pravosudnih** i upravnih tijela koji se bave **postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga** omogućuju **odgovarajuće (...)** osposobljavanje (...) **te osiguravaju da oni raspoložu odgovarajućim stručnim znanjem** za obavljanje svojih dužnosti i
- (b) (...) **postupci koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga** rješavaju se na učinkovit način (...).

Članak 25.

(...)

Članak 26.

(...) Upravitelji u postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga

Države članice osiguravaju sljedeće:

- (a) **da upravitelji koje imenuje pravosudno ili upravno tijelo u postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga („upravitelji”) dobiju odgovarajuće (...) osposobljavanje i raspoložu odgovarajućim stručnim znanjem za obavljanje svojih dužnosti;**
- (b) (...) **uvjeti za prihvatljivost kao i postupak imenovanja, razrješenja i davanja ostavke upravitelja (...) jasni su, transparentni i pošteni (...);**
- (c) (...) **pri imenovanju upravitelja (...) za konkretan slučaj, uključujući slučajeve s prekograničnim elementima, uzima se u obzir iskustvo i stručno znanje upravitelja, imajući u vidu posebne značajke slučaja (...) i**
- (d) **s ciljem izbjegavanja sukoba interesa, dužnik i vjerovnici imaju mogućnost podnijeti prigovor na odabir ili imenovanje ili zatražiti zamjenu upravitelja.**

2. (...)

3. (...)

4. (...)

Članak 27.

Nadzor i naknada upravitelja (...)

1. Države članice uspostavljaju odgovarajuće **mehanizme** nadzora i regulatorne **mehanizme** kako bi se osigurao **učinkovit (...)** nadzor rada upravitelja, **kako bi se osiguralo da se njihove usluge pružaju učinkovito i kompetentno te nepristrano i neovisno u odnosu na uključene strane. Ti mehanizmi** također uključuju (...) učinkovite **mjere za odgovornost** upravitelja koji nisu ispunili svoje dužnosti.

1.a Države članice mogu potaknuti izradu i pridržavanje kodeksa ponašanja upravitelja.

2. Države članice osiguravaju da se **naknada** upravitelja (...) uređuje pravilima koja su **u skladu s ciljem (...)** učinkovitog rješavanja postupaka. (...)

Države članice osiguravaju **uspostavu** odgovarajućih postupaka (...) **za rješavanje** svih sporova o naknadama **te učinkovito rješavanje tih sporova.**

Članak 28.

Uporaba elektroničkih sredstava komunikacije

1. Države članice osiguravaju da **u postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga, stranke u postupku, upravitelj ili pravosudno ili upravno tijelo mogu provesti elektroničkim putem, među ostalim u prekograničnim situacijama, barem sljedeće postupke:**
 - (a) podnošenje zahtjeva;
 - (b) **podnošenje** plana restrukturiranja ili otplate (...);
 - (c) **obavješćavanje** vjerovnika;
 - (d) (...);
 - (e) podnošenje **osporavanja i žalbi**.

GLAVA V.

Praćenje postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga

Članak 29.

Prikupljanje podataka

1. (...) Države članice prikupljaju i agregiraju, **na godišnjoj razini, na nacionalnoj razini, podatke o postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga, raščlanjene po vrsti postupka, najmanje u odnosu na sljedeće elemente:**
 - (a) broj postupaka za koje je podnesen zahtjev ili su pokrenuti, ako je njihovo pokretanje predviđeno nacionalnim pravom, koji su u tijeku ili su zatvoreni (...);
 - (b) prosječnu duljinu postupaka od predaje zahtjeva ili od njihova pokretanja, ako je njihovo pokretanje predviđeno nacionalnim pravom, do zatvaranja;
 - (c) broj postupaka uz one iz točke (ca), raščlanjenih po (...) vrstama ishoda;
 - (ca) broj zahtjeva za postupke restrukturiranja koji su proglašeni neprihvatljivim, odbačeni ili povučeni prije pokretanja;
 - (d) (...)
 - (e) (...)
 - (f) (...)
 - (g) (...)
- 1.a **Države članice prikupljaju i agregiraju, na godišnjoj razini, na nacionalnoj razini, podatke o broju dužnika koji su podlijegali postupcima restrukturiranja ili postupcima u slučaju nesolventnosti i kojima je u roku od tri godine prije podnošenja zahtjeva ili pokretanja takvih postupaka, ako je takvo pokretanje predviđeno nacionalnim pravom, potvrđen plan restrukturiranja u okviru prethodnoga postupka restrukturiranja, provodeći glavu II.**

- 1.b** Države članice mogu prikupljati i agregirati, na godišnjoj razini, na nacionalnoj razini, podatke o prosječnom trošku svake vrste postupka kao i o prosječnim stopama naplate za osigurane i neosigurane vjerovnike, i po potrebi odvojeno za ostale vrste vjerovnika.
2. Države članice raščlanjuju **podatke** iz stavka 1. **točaka od (a) do (c) i, prema potrebi i kad je dostupno, podatke iz stavka 1.b** prema sljedećem:
- (a) veličini dužnika **koji nisu fizičke osobe (...)**;
 - (b) jesu li dužnici koji **podliježu postupcima koji se odnose na restrukturiranje ili nesolventnost** fizičke ili pravne osobe i
 - (c) (...) odnose li se postupci **koji vode do razrješenja duga** samo na poduzetnike ili na sve fizičke osobe.
- 2.a** Države članice mogu prikupljati i agregirati podatke iz stavaka 1., 1.a, 1.b i 2. s pomoću metode uzoraka kojom se osigurava da su uzorci reprezentativni u odnosu na veličinu i raznolikost uzoraka.
3. Države članice **prikupljaju i** agregiraju podatke iz stavaka 1., **1.a, 2. i prema potrebi stavka 1.b** za cijele kalendarske godine koje završavaju 31. prosinca svake godine, počevši s (...) prvom cijelom kalendarskom godinom nakon [*datum (...) primjene provedbenih akata iz stavka 4.*]. **Ti se podaci** dostavljaju Komisiji svake godine na temelju standardnog obrasca za prijenos podataka do 31. **prosina** kalendarske godine nakon godine za koju **su** podaci prikupljeni.
4. Komisija uspostavlja obrazac za prijenos podataka **iz ovoga članka** stavka 3. provedbenim aktima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom **ispitivanja** iz članka 30. stavka 2.

Članak 30.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne dostavi nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

GLAVA VI.

Završne odredbe

Članak 31.

Odnos prema drugim aktima i međunarodnim instrumentima

1. **Sljedeći akti imat će prednost u odnosu na odredbe ove Direktive:**
 - (a) Direktiva 98/26/EZ (...) ²⁰;
 - (b) Direktiva 2002/47/EZ (...) ²¹; i
 - (c) Uredba (EU) br. 648/2012 (...) ²²;

²⁰ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira, SL L 166/45, 11.6.1998.

²¹ Direktiva 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. lipnja 2012. o financijskom kolateralu, SL L 168/43, 27.6.2012.

²² Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju, SL L 201/1, 27.7.2012.

- 1.a** Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje zahtjevi povezani sa zaštitom novčanih sredstava za institucije platnoga prometa propisani Direktivom (EU) 2015/2366 o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i za institucije za elektronički novac u skladu s Direktivom 2009/110/EZ o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac.
2. Ovom Direktivom ne dovode se u pitanja prava radnika koja su zajamčena direktivama 98/59/EZ, 2001/23/EZ, 2002/14/EZ, 2008/94/EZ i 2009/38/EZ.
- 2.a** Glavom II. ove Direktive ne dovodi se u pitanje primjena Međunarodne konvencije o udjelima pokretne opreme u području posebnih željezničkih vozila i njezina Protokola o pitanjima koja se odnose na opremu zrakoplova kojoj će u trenutku donošenja ove Direktive neke države članice biti stranke.

Članak 32.

Izmjena Direktive (EU) 2017/1132

U članku 84. Uredbe (EU) 2017/1132²³ dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Države članice odstupaju od članka 58. stavka 1., članka 68., članka 72., članka 73., članka 74., članka 79. stavka 1. točke (b), članka 80. stavka 1 i članka 81. u mjeri i za razdoblje (...) u kojem su ta odstupanja nužna za uspostavu okvira preventivnog restrukturiranja navedenoga u Direktivi [.../....] Europskog parlamenta i Vijeća*.

²³ Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava, **SL L 169, 30.6.2017., str. 46.**

Ovom se odredbom ne dovodi u pitanje načelo jednakog postupanja prema dioničarima.

* Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o okvirima za preventivno restrukturiranje, razrješenju od duga i zabrani te mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i razrješenje od duga te izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 (SL...).

Članak 33.

Revizijska klauzula

Najkasnije [*pet godina od datuma početka primjene mjera provedbe*] i svakih **sedam** godina nakon toga Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru predstavlja izvješće o primjeni ove Direktive, među ostalim **bi li se trebale razmotriti** dodatne mjere za konsolidiranje i ojačavanje pravnog okvira u vezi s **postupcima koji se odnose na** restrukturiranje, nesolventnost i **razrješenje od duga** (...).

Članak 34.

Provedba

1. Države članice donose i objavljuju najkasnije do [*3 godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive*] zakone i ostale propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom, **osim odredaba koje su potrebne za usklađivanje s člankom 28. točkama (a), (b) i (c) koje se donose i objavljuju najkasnije do [5 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive]** i odredaba koje su potrebne za usklađivanje s člankom 28. točkom (e) koje se donose i objavljuju najkasnije do [*7 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive*]. One Komisiji **odmah** dostavljaju **tekst tih odredaba**.

Države članice primjenjuju **zakone i propise** koji su **potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom** od [3 godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive], **osim odredaba koje su potrebne za usklađivanje s člankom 28. točkama (a), (b) i (c) koje se primjenjuju od [5 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive] i [...] odredaba koje su potrebne za usklađivanje s člankom 28. točkom (e) koje se primjenjuju od [7 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive]. (...)**

Kada države članice donose te **mjere**, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 35.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 36.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik